

*STRATEGIA ROZWOJU
SPORTU W MIEŚCIE IŁAWA
NA LATA 2017-2025*

IŁAWA 2016

Spis treści

Wykaz najważniejszych skrótów	3
Wstęp	4
1. Uwarunkowania prawne i programowe Strategii	6
1.1. Ramy formalno-prawne	6
1.2. Zgodność z dokumentami strategicznymi	7
2. Diagnoza stanu sportu w Ławie	12
2.1. Ogólna charakterystyka Miasta	12
2.2. Ramy instytucjonalne rozwoju sportu	13
2.3. Kluby i organizacje sportowe	16
2.4. Infrastruktura sportowo-rekreacyjna	18
2.5. Aktywność sportowa mieszkańców	20
2.6. Działania realizowane przez Miasto na rzecz rozwoju sportu	21
3. Wizja i misja w zakresie rozwoju sportu	24
4. Cele i kierunki działań	27
Obszar 1. Sport szkolny	28
Obszar 2. Sport wyczynowy	29
Obszar 3. Sport powszechny	30
Obszar 4. Infrastruktura sportowo-rekreacyjna	31
Obszar 5. Współpraca na rzecz rozwoju sportu	32
5. Zarządzanie realizacją Strategii	34
5.1. Pomioty realizujące	34
5.2. Główne założenia monitoringu	34
6. Główne źródła finansowania	37

Wykaz najważniejszych skrótów

Skrót	Pełna nazwa
BDL GUS	Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego
GS 1	Gimnazjum Samorządowe nr 1 im. Mikołaja Kopernika
GS 2	Gimnazjum Samorządowe nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Polskich Noblistów
ICSTiR	Iławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji
JST	Jednostka Samorządu Terytorialnego
KS	Klub Sportowy
MKS	Międzyszkolny Klub Sportowy
MOS	Międzyszkolny Ośrodek Sportowy
OIOF	Ostródzko-Iławski Obszar Funkcjonalny
RPO	Regionalny Program Operacyjny
SSP 2	Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marii Konopnickiej
SSP 3	Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 3 im. Polskich Olimpijczyków
SSP 4	Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 4 im. Polskich Podróżników
UE	Unia Europejska
UKS	Uczniowski Klub Sportowy
UM	Urząd Miasta Iławy
WMZPN	Warmińsko-Mazurski Związek Piłki Nożnej

Wstęp

Sport stanowi bardzo ważny obszar polityki publicznej, oddziałujący na różne sfery życia społeczno-gospodarczego Miasta oraz wpływający na jakość życia mieszkańców. Jego znaczenie wyraża się m.in. w kreowaniu popytu, sprzyjaniu innowacyjności i stymulowaniu różnych gałęzi gospodarki; tworzeniu nowych miejsc pracy; budowaniu i promocji wizerunku Miasta; zwiększaniu roli turystyki aktywnej, integracji i włączeniu społecznemu osób z grup zagrożonych wykluczeniem ze względu na płeć, wiek czy niepełnosprawność; wsparciu procesu wychowania dzieci i młodzieży; zwiększaniu poziomu zdrowotności społeczeństwa, rozwijaniu prozdrowotnych nawyków i zachowań itp.

Strategia rozwoju sportu w Mieście Ława na lata 2017-2025 stanowi wyraz nowego podejścia, które uwzględnia wieloaspektowość oddziaływania sportu jako istotnej dziedziny polityki publicznej oraz zakłada jego integrację z obszarami zdrowia, edukacji, rynku pracy, polityki społecznej oraz planowania przestrzennego. Odnosi się do szeroko rozumianej aktywności fizycznej, która obejmuje nie tylko uprawianie sportu (wyczynowe lub rekreacyjne), ale także inne zachowania, takie jak np. taniec czy sposoby przemieszczania się. Wymaga zatem integracji działań podejmowanych na szczeblu lokalnym przez różne podmioty, przede wszystkim władze i jednostki organizacyjne Miasta, a także publicznych i niepublicznych partnerów samorządu działających w obszarze sportu.

Dokument został opracowany w sposób partycypacyjny, przy pomocy ekspercko-społecznej Metody Aktywnego Planowania Strategicznego (MAPS), która łączy potencjał wiedzy na temat lokalnych problemów, potrzeb i wyzwań w zakresie sportu – nieskoordynowany, rozproszony w różnych instytucjach i organizacjach oraz umysłach liderów. Forum debaty nad przyszłością sportu w Mieście oraz źródłem inspiracji dla założeń i rozwiązań uwzględnionych w Strategii stał się I Ławski Sejmik Sportowy. Nie bez znaczenia były również dążenia władz Miasta do zaprogramowania rozwoju sportu oraz wprowadzenia w jego obszarze zasad zarządzania strategicznego, które praktykowane są w innych obszarach polityk publicznych.

Strategia rozwoju sportu w Mieście Ława na lata 2017-2025 składa się z dwóch zasadniczych części: diagnozy sportu w Ławie oraz założeń wdrożeniowych. Część diagnostyczna obejmuje ogólną charakterystykę Miasta, określenie instytucjonalnych ram rozwoju sportu w Mieście oraz działań podejmowanych przez samorząd na jego rzecz, stan infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, aktywność klubów i innych organizacji działających w obszarze sportu oraz charakterystykę aktywności sportowej mieszkańców. Dane, na podstawie których została opracowana, pochodzą przede wszystkim z zasobów Ławskiego Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji, Urzędu Miasta Ławy, Głównego Urzędu Statystycznego oraz ze stron internetowych klubów i organizacji działających w obszarze sportu. Należy nadmienić, że w opracowaniu posłużono się danymi najbardziej aktualnymi na moment przygotowywania diagnozy, zasadniczo obejmującymi lata 2013-2015.

Część wdrożeniowa Strategii została opracowana z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych i programowych na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym. Zawiera wizję projektowanych zmian, misję oraz katalog niezbędnych kierunków działań pogrupowanych według obszarów interwencji, następnie zaś podstawowe założenia w zakresie wdrażania i monitoringu Strategii oraz źródeł jej finansowania.

Podstawą założeń realizacyjnych niniejszego dokumentu stały się propozycje i uwagi ze strony władz Miasta, dyrekcji ICSTiR oraz materiały wypracowane przez zespoły przedmiotowe nauczycieli wychowania fizycznego, skoordynowane przez Radę Sportu w Gminie Miejskiej Ława. Ponadto w dniu 23 września 2016 r. w budynku Hali Sportowo-Widowiskowej przy ul. Niepodległości 11B odbyło się spotkanie konsultacyjne, w którym wzięli udział: Zastępca Burmistrza Miasta Ławy zajmująca się sprawami kultury fizycznej i sportu, pracownicy ICSTiR, przedstawiciele lokalnych klubów sportowych oraz Centrum Organizacji Pozarządowych w Ławie. Podczas spotkania został omówiony wstępny projekt Strategii, zaś uczestnicy mieli możliwość wyrazić swoją opinię na temat aktualnego stanu, problemów i potrzeb oraz perspektyw rozwoju sportu w Mieście. Postulaty zgłoszone podczas spotkania zostały wzięte pod uwagę na etapie końcowych prac nad dokumentem.

1. Uwarunkowania prawne i programowe Strategii

1.1. Ramy formalno-prawne

Strategia rozwoju sportu opracowywana jest na podstawie *Ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie* (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 176 z późn. zm.). W świetle jej przepisów (art. 2) sport stanowi wszelkie formy aktywności fizycznej, które przez uczestnictwo doraźne lub zorganizowane wpływają na wypracowanie bądź poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej, rozwój stosunków społecznych lub osiągnięcie wyników sportowych na wszelkich poziomach. Wraz z wychowaniem fizycznym i rehabilitacją ruchową, sport składa się na kulturę fizyczną.

Powyższa ustawa określa w szczególności zasady funkcjonowania klubów i związków sportowych, polskiego związku sportowego oraz narodowego ruchu olimpijskiego, a także obejmuje kwestie kwalifikacji zawodowych w sporcie, bezpieczeństwa w sporcie, zwalczania dopingu oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej. Istotny obszar stanowią zasady wspierania sportu przez organy władzy publicznej, w tym ministra właściwego do spraw kultury fizycznej oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt. 10 *ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym* (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, m.in. w zakresie kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych. Natomiast ustawa o sporcie, jako zadanie własne jednostki samorządu terytorialnego, wskazuje w art. 27 ust. 1 tworzenie warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu. Realizacji tego zadania mogą służyć dotacje z budżetu samorządu udzielane klubom sportowym na realizację programów szkolenia sportowego, zakup sprzętu sportowego, pokrycie kosztów organizowania zawodów sportowych lub uczestnictwa w tych zawodach, pokrycie kosztów korzystania z obiektów sportowych dla celów szkolenia sportowego, sfinansowanie stypendiów sportowych i wynagrodzenia kadry szkoleniowej – przy założeniu, że wpłynie to na poprawę warunków uprawiania sportu przez członków klubu sportowego, który otrzyma dotację, lub zwiększy dostępność społeczności lokalnej do działalności sportowej prowadzonej przez ten klub.

Ustawa o sporcie, w art. 30, przewiduje możliwość działania w jednostkach samorządu terytorialnego rad sportu, powołanych spośród przedstawicieli organizacji i instytucji realizujących zadania w zakresie kultury fizycznej. Do ich zadań należy w szczególności opiniowanie strategii rozwoju w zakresie kultury fizycznej, projektu budżetu w części dotyczącej kultury fizycznej, programów rozwoju bazy sportowej na danym terenie, projektów uchwał, w których określone są warunki i tryb finansowania zadania własnego w zakresie kultury fizycznej.

Szczegółowe uregulowania w zakresie współpracy organów administracji publicznej z klubami sportowymi, jako podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, zawiera *Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 ze zm.). Zgodnie z jej przepisami, w sferze zadań publicznych mieści się działalność w zakresie upowszechniania i wspierania kultury fizycznej. Zlecenie zadań publicznych może być natomiast dokonywane w drodze powierzenia lub wspierania ich wykonania wraz z udzielaniem dotacji. Na szczeblu lokalnym odbywa się to na

podstawie rocznych programów współpracy, które określają m.in. priorytetowe obszary wsparcia.

Wśród dokumentów mających wpływ na kształt formalno-prawnych ram *Strategii rozwoju sportu w Mieście Ława na lata 2017-2025*, należy również wymienić *ustawę z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach* (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1393 z późn zm.), *ustawę z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach* (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 40), *ustawę z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych* (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2139 z późn. zm.) oraz *ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty* (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 z późn. zm.).

1.2. Zgodność z dokumentami strategicznymi

Istotne znaczenie w zakresie programowania polityki sportowej mają założenia strategii i programów, które określają kierunki działań w obszarze kultury fizycznej i sportu na szczeblu europejskim, krajowym oraz regionalnym. Warto tu nadmienić, że Unia Europejska nie dysponuje kompetencjami w zakresie harmonizacji prawa państw członkowskich w obszarze planowania i realizacji polityki sportowej, może natomiast wydawać w tym zakresie odpowiednie zalecenia.

Strategiczne wytyczne dla roli i rozwoju sportu w państwach członkowskich zawiera *Biała Księga na temat sportu* przedstawiona przez Komisję Europejską jako zbiór działań tworzących plan „Pierre de Coubertin”. Odnosi się ona w dużej mierze do wymiaru społecznego sportu, obejmującego także jego rolę wychowawczą, rekreacyjną i kulturową. W tym zakresie istotne są działania w zakresie poprawy zdrowia publicznego poprzez aktywność fizyczną, zintegrowana walka z dopingiem, uwydatnienie roli sportu w kształceniu i szkoleniu, propagowanie wolontariatu i aktywnej postawy obywatelskiej przez sport, wykorzystanie potencjału zawartego w sporcie do celów integracji społecznej, integracji i równości szans; wzmacnianie środków zmierzających do zapobiegania rasizmowi i przemocy oraz do walki z nimi, dzielenie się naszymi wartościami z innymi częściami świata, a także popieranie zrównoważonego rozwoju. Nie bez znaczenia jest również wymiar gospodarczy sportu, w ramach którego należy zmierzać do polityki sportowej *opartej na faktach*, czyli na wiedzy i dobrej jakości danych; oraz do zapewnienia finansowania sportu ze środków publicznych.

Istotnych wskazówek dostarczają również *Wytyczne UE dotyczące aktywności fizycznej. Zalecane działania polityczne wspierające aktywność fizyczną wpływającą pozytywnie na zdrowie*, przygotowane przez Grupę Roboczą UE „Sport i Zdrowie”. W świetle tego dokumentu „*głównym celem polityki sportu opartej na propagowaniu aktywności fizycznej powinno być zwiększenie uczestnictwa w sporcie przedstawicieli wszystkich grup społecznych.*” W gestii samorządów lokalnych powinny należeć w tym zakresie w szczególności następujące działania:

- zapewnienie mieszkańcom obszarów miejskich i wiejskich dostępu do obiektów przeznaczonych do uprawiania sportu w miejscach łatwo osiągalnych ze swoich miejsc zamieszkania;
- zapewnienie wszystkim mieszkańcom otwartego dostępu do obiektów sportowych, uwzględniając kwestie równości płci oraz równych możliwości dla każdego;

- zachęcanie lokalnych społeczności do uczestnictwa w sporcie i interakcji społecznej poprzez organizowanie lokalnych kampanii, imprez sportowych oraz imprez sportowo-rekreacyjnych;
- organizacja wydarzeń i aktywności dla całej społeczności z zamierzeniem tworzenia nawyku regularnej aktywności fizycznej;
- wspieranie lokalnych organizacji sportowych w rozwoju i wdrażaniu projektów mających na celu promowanie aktywności fizycznej i uczestnictwa w sporcie w grupach prowadzących siedzący tryb życia.

Uwarunkowania krajowe, regionalne i lokalne polityki w zakresie sportu zawarte są w strategiach i programach opracowywanych na poszczególnych szczeblach. *Strategia rozwoju sportu w Mieście Ława na lata 2017-2025* może wpisywać się w nie w sposób bezpośredni, o ile zawierają cele i działania odnoszące się literalnie do kultury lub aktywności fizycznej i sportu, bądź w sposób pośredni, w cele służące podnoszeniu jakości życia oraz poprawie stanu zdrowia ludzi. Najważniejsze dokumenty zostały omówione poniżej, jednak ich katalog nie wyczerpuje całości uwarunkowań programowych odnoszących się do zagadnień z obszaru rozwoju sportu.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności.

Głównym celem Strategii *Polska 2030* jest poprawa jakości życia Polaków. Ma on zostać osiągnięty m.in. w drodze zwiększenia spójności społecznej oraz zmniejszenia nierówności o charakterze terytorialnym. Zagadnienia związane z aktywnością fizyczną bezpośrednio wpisują się w Cel 6. *Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfarestate”*, zawarty w jego ramach kierunek interwencji: *Wzrost poziomu aktywności fizycznej społeczeństwa poprzez poprawę warunków umożliwiających jej uprawianie na każdym etapie życia* oraz proponowane działania takie jak: poprawa stanu i dostępności infrastruktury sportowej, poprawa jakości zajęć wychowania fizycznego i zapewnienie warunków do uprawiania sportu w systemie edukacji oraz promocja aktywności fizycznej w społeczeństwie.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

Jednym z podstawowych założeń dokumentu jest traktowanie zdrowia jako kluczowego wymiaru dobrej jakości życia oraz podstawowego warunku utrzymania aktywności obywatelskiej, społecznej i ekonomicznej. Bardzo ważnym aspektem profilaktyki zdrowotnej jest szeroko rozumiana aktywność fizyczna, której rozwój i popularyzacja wpisują się w główny cel Strategii, tj. *rozwijanie kapitału ludzkiego przez wydobywanie potencjałów osób, tak aby mogły one w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia*. Bezpośrednie odniesienia znajdują się w celu szczegółowym 4. *Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej*, który zakłada m.in. kształtowanie zdrowego stylu życia poprzez promocję zdrowia, edukację zdrowotną oraz środowiskową, a także poprawę poziomu aktywności fizycznej społeczeństwa.

W świetle Strategii i jej Dokumentu Implementacyjnego, wykorzystanie potencjału aktywności fizycznej i sportu dla rozwoju kapitału ludzkiego wymaga *poprawy warunków umożliwiających wzrost aktywności fizycznej i rozwój poprzez sport*. Działania w ramach narzędzia 60. mają być skoncentrowane m.in. na: upowszechnianiu aktywności fizycznej w społeczeństwie, rozwoju nowoczesnej ogólnodostępnej infrastruktury sportowej oraz

zapewnieniu jej maksymalnego wykorzystania, wspieraniu tworzenia systemu wysokiej jakości zajęć wychowania fizycznego, a także wzroście znaczenia postrzegania sportu jako elementu sposobu spędzania wolnego czasu i narzędzia rozwoju osobistego. Ponadto przewidywane jest wsparcie dla rozwoju karier sportowców zawodowych oraz wzmocnienia kwalifikacji zawodowych w sporcie.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

Działania na rzecz kapitału społecznego w Polsce ukierunkowane są na wzmocnienie jego udziału w rozwoju społecznym i gospodarczym kraju. Zagadnienia związane ze sportem i aktywnością fizyczną ujęte tu zostały poprzez cel szczegółowy 2. *Poprawa mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne* i kierunek działań 2.2.3 *Rozwój społecznego wymiaru sportu*. W jego ramach szczególnie istotne jest stymulowanie działań skierowanych na powstawanie nowych organizacji w obszarze sportu, w tym m.in. klubów sportowych, a także dążenie do tworzenia porządku prawnego, który ułatwiłby tego typu organizacjom rozwój aktywnej działalności.

Program Rozwoju Sportu do roku 2020

Jest to średniookresowy dokument strategiczny w obszarze sportu, stanowiący podstawowy element realizacji narzędzia 60. Dokumentu Implementacyjnego Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020. Zaplanowane w nim działania mają służyć osiągnięciu wizji aktywnego i zdrowego społeczeństwa, takiego które wykształciło w sobie nawyk podejmowania aktywności fizycznej z częstotliwością i intensywnością pozwalającą na wydłużenie długości życia w zdrowiu, a tym samym na wzrost poziomu zadowolenia z życia oraz obniżenie kosztów społecznych, wiążących się z niezdrowym trybem życia społeczeństwa. Cel główny dokumentu stanowi *Tworzenie warunków dla rozwoju sportu oraz promocja aktywności fizycznej pozytywnie wpływającej na zdrowie*, a jego realizacji będą służyć cztery cele szczegółowe:

- 1) zapewnienie warunków i oferty dla powszechnego podejmowania aktywności fizycznej na każdym etapie życia,
- 2) wykorzystanie sportu na rzecz budowy kapitału społecznego,
- 3) poprawa warunków organizacyjno-prawnych dla rozwoju sportu oraz zwiększenie dostępności wykwalifikowanych zasobów kadrowych,
- 4) wykorzystanie potencjału sportu na poziomie wyczynowym na rzecz upowszechnienia aktywności fizycznej lub promocji Polski na arenie międzynarodowej.

Działania zaplanowane do realizacji w perspektywie 2020 roku można zasadniczo przypisać do jednego z dwóch komponentów celu głównego, tj. związane z tworzeniem warunków (np. infrastrukturalnych, organizacyjnych) służących upowszechnianiu aktywności fizycznej oraz skierowane na promocję zdrowego i aktywnego stylu życia.

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025

Główny cel Strategii stanowi *Spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy*. Zagadnienia związane z aktywnością fizyczną należy tu rozpatrywać w odniesieniu do spójności społecznej, w ramach której zakłada się m.in. poprawę warunków życia ludności, ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do usług publicznych, która zbliży

województwo do standardów życia występujących w Unii Europejskiej. Cel strategiczny 2. *Wzrost aktywności społecznej*, realizowany będzie poprzez dwa cele operacyjne, dotyczące rozwoju kapitału społecznego oraz wzrostu dostępności jakości usług publicznych. Zawarte w nich działania związane z aktywnością fizyczną i sportem obejmują m.in. tworzenie infrastruktury aktywności społecznej, w tym sportowej, promocję zdrowego stylu życia oraz wsparcie rozwoju organizacji pozarządowych.

Zintegrowana Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Ostródzko-Ławskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2015-2025

Gmina Miejska Ława wchodzi w skład Ostródzko-Ławskiego Obszaru Funkcjonalnego, utworzonego 4 listopada 2013 roku poprzez podpisanie umowy partnerskiej przez przedstawicieli Gminy Miejskiej Ostróda, Gminy Miejskiej Ława, Gminy Ostróda, Gminy Ława, Gminy Miłomłyn, Gminy Morąg, Powiatu Ostródzkiego oraz partnerów wspierających (organizacji pozarządowych). Wypracowana w ramach OIOF Zintegrowana Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Ostródzko-Ławskiego Obszaru Funkcjonalnego określa możliwe kierunki rozwoju współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego tworzącymi obszar funkcjonalny, a także przedsięwzięcia najważniejsze z punktu widzenia jego rozwoju.

Strategia OIOF koncentruje się na 3 obszarach: konkurencyjnej i nowoczesnej gospodarce; bogatej i różnorodnej infrastrukturze oraz wysokiej jakości życia. Bezpośrednie odniesienia do zagadnień związanych ze sportem zawierają dwa obszary. W ramach części dotyczącej infrastruktury określony został cel II.7 *Podnoszenie jakości i dostępności infrastruktury sportowej i rekreacyjnej*, który ma zostać osiągnięty m.in. poprzez wykorzystanie elementów infrastruktury sportowej do promocji subregionu i sportu; zapewnianie dostępu do otwartych obiektów sportowych i rekreacyjnych; rozbudowę i modernizację obiektów sportowych oraz infrastruktury do uprawiania sportów zimowych i całorocznych, a także poszerzenie oferty zajęć sportowych dla mieszkańców i osób przyjezdnych.

W obszarze wysokiej jakości życia określony został cel strategiczny III.7 *Promocja aktywności fizycznej*. Zaplanowane do realizacji działania obejmują: organizację pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży; wspieranie aktywności mieszkańców i organizacji w zakresie promocji kultury fizycznej i sportu; wspieranie inicjatyw promujących uprawianie sportu amatorskiego oraz podnoszących poziom kojarzenia terenów OIOF z możliwością uczestniczenia w zajęciach sportowych; a także promocję wykorzystania dostępnych i budowanych otwartych obiektów sportowych oraz terenów rekreacyjnych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miejskiej Ława na lata 2016-2025

Strategia rozwiązywania problemów społecznych stanowi wyraz lokalnej polityki społecznej, która w szerokim znaczeniu stanowi działalność zmierzającą do poprawiania standardów życia nie tylko grup marginalizowanych z uwagi na doświadczane problemy i bariery, ale wszystkich mieszkańców wspólnoty samorządowej. Tak rozumiana polityka społeczna obejmuje również zagadnienia z dziedziny edukacji, kultury, aktywności fizycznej, wypoczynku czy ochrony zdrowia.

Aktywność fizyczna przejawia się w działaniach w ramach lokalnej polityki społecznej jako jedna z form służących rozwojowi dzieci i młodzieży (Priorytet II. *Wsparcie dzieci, rodziców i całych rodzin*), a także włączeniu społecznemu osób zagrożonych wykluczeniem ze względu

na niepełnosprawność (Priorytet V. *Zmniejszanie barier związanych z niepełnosprawnością*)
oraz starszy wiek (Priorytet VI. *Wsparcie osób starszych i chorujących*).

2. Diagnoza stanu sportu w Iławie

2.1. Ogólna charakterystyka Miasta

Iława stanowi jedno ze strategicznych miast Warmii i Mazur. Położona jest w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie iławskim. Jej specyfika i potencjał znajdują swoje źródło w uwarunkowaniach historycznych, społecznych i gospodarczych, a także w walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

Miasto zostało założone w 1305 roku, jednak w okres szybkiego wzrostu weszło dopiero w XVIII i XIX wieku, który przyniósł ożywienie gospodarcze i wzrost liczby mieszkańców po uruchomieniu połączenia kolejowego z Toruniem, Olsztynem, Mławą, Malborkiem i Brodnicą; wybudowaniu nowych dróg do Susza, Lubawy, Zalewa i Ostródy; a także otwarciu odgałęzienia Kanału Elbląskiego w 1860 roku. W czasie plebiscytu, który miał zdecydować o przynależności państwowej Iławy do Polski lub Niemiec po pierwszej wojnie światowej, za przynależnością do Polski opowiedziało się jedynie 5% mieszkańców miasta. W przededniu wybuchu drugiej wojny światowej Iława liczyła już ok. 13 000 mieszkańców. Polskim miastem stała się w 1945 roku¹.

Położenie Miasta Iława w powiecie iławskim

ŹRÓDŁO: *Statystyczne Vademecum Samorządowca 2014*, GUS.

Iława zamieszkiwana jest obecnie przez 33 174 mieszkańców, z czego prawie 52% stanowią kobiety². Jej społeczeństwo wykazuje cechy starzejącego się – w 2015 roku ludność w poprodukcyjnym okresie życia stanowiła w nim 20,3%, podczas gdy dzieci i młodzież do 17. roku życia – 17,5%. W porównaniu do 2010 roku odsetek osób w najstarszych grupach wiekowych w ogóle mieszkańców Iławy wzrósł aż o 4,5 punktu procentowego. Oznacza to, że przy założeniu nieznacznego napływu młodych mieszkańców oraz niewielkiego wzrostu liczby urodzeń, w strukturze ludności z czasem coraz większy udział będą miały osoby w wieku emerytalnym.

Kondycja gospodarcza Miasta wyraża się przede wszystkim w znaczącym nasyceniu podmiotami gospodarki narodowej – w 2014 roku na każdy 1 000 mieszkańców przypadało tu 95 podmiotów, co dawało Iławie 13. miejsce wśród gmin w województwie warmińsko-mazurskim. Znaczna większość podmiotów to firmy zatrudniające do 9 osób, czyli charakteryzujące się dość niskim potencjałem zatrudnieniowym, jednak strategiczne

¹<http://www.ilawa.pl/historia/> (27.07.2016).

² Stan na 31 grudnia 2015 r.

znaczenie dla lokalnej gospodarki mają duże przedsiębiorstwa, generujące stałe i całoroczne miejsca pracy. Ważny obszar działalności mieszkańców stanowi obsługa ruchu turystycznego.

Odzwierciedleniem sytuacji gospodarczej Miasta jest niskie bezrobocie rejestrowane. Warto zauważyć, że cały powiat ławski należy do obszarów o najniższej stopie bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim. Według stanu na koniec grudnia 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ławie zarejestrowanych było 736 osób z terenu Miasta, które stanowiły zaledwie 2,2% wszystkich jego mieszkańców.

Niewątpliwym atutem Miasta są walory przyrodniczo-krajobrazowe. Położone jest na Pojezierzu Ławskim, na terenie Zielonych Płuc Polski, na południowym krańcu Jezioraka – najdłuższego jeziora w kraju. W administracyjnych granicach Ławy znajduje się również największa w Polsce śródlądowa wyspa o powierzchni 82,4 ha. Ścisłej ochronie na terenie Miasta w postaci parków krajobrazowych oraz obszarów chronionego krajobrazu podlega łączna powierzchnia 152 ha.

Wykorzystaniu walorów turystyczno-krajobrazowych, a także rozwojowi gospodarczemu Ławy sprzyja układ komunikacyjny dróg i kolei. Przez miasto przebiega droga krajowa nr 16 *Ełk – Grudziądz*, przy czym odległość z Ławy do Olsztyna – stolicy regionu wynosi 71 km. W odległości ok. 30 km od Ławy znajduje się również droga nr 7 *Gdańsk – Warszawa*, która umożliwia sprawny dojazd z jednej strony do portów morskich Trójmiasta oraz portów lotniczych w Gdańsku i Warszawie. Od południa do Miasta prowadzi droga wojewódzka nr 536 *Ława-Samplawa*, a od północy nr 521 *Kwidzyn-Prabuty-Susz-Ława*. Miasto stanowi także największy węzeł kolejowy w województwie warmińsko-mazurskim. Krzyżują się tu bowiem główne linie: *Warszawa-Gdańsk* (szybka kolej – linia E65) oraz *Olsztyn-Toruń*.

2.2. Ramy instytucjonalne rozwoju sportu

Strategiczne znaczenie dla realizacji zadania własnego Gminy Miejskiej Ława, polegającego na zaspokajaniu zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie kultury fizycznej i turystyki, mają decyzje podejmowane przez władze samorządowe: Burmistrza Miasta Ławy oraz Radę Miejską w Ławie. Tworzą one system instytucjonalny i ramy organizacyjne rozwoju sportu w Mieście.

Bezpośrednią organizacją i koordynacją działań w zakresie kultury fizycznej oraz zaspokajaniem indywidualnych i zbiorowych potrzeb mieszkańców Ławy w tym obszarze zajmuje się Ławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji, powołane Uchwałą Nr XVIII/210/2004 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 26 lutego 2004 roku. W świetle postanowień zawartych w statucie ICSTiR³, Centrum stanowi jednostkę organizacyjną Gminy Miejskiej Ława nie posiadającą osobowości prawnej, prowadzoną w formie jednostki budżetowej. Do głównych zadań ICSTiR należy:

- upowszechnianie i rozwijanie sportu i rekreacji w Mieście;
- organizacja i koordynowanie imprez sportowo-rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz osób niepełnosprawnych;
- prowadzenie zajęć w zespołach sportowo-rekreacyjnych;
- zaspokajanie potrzeb mieszkańców Miasta w zakresie sportu i rekreacji;
- inspirowanie i otaczanie opieką inicjatyw w zakresie aktywnego wypoczynku dzieci, młodzieży i dorosłych;
- aktywne uczestnictwo w rozwoju sportu szkolnego;

³ Statut został nadany Uchwałą Nr XVIII/211/2004 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 26 lutego 2004 roku.

- koordynacja zamierzeń i działań wszystkich organizacji sportowych w mieście uwzględniając ich niezależność;
- współpraca z krajowymi i zagranicznymi związkami sportowymi, placówkami oświatowymi oraz innymi instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami sportowymi i kulturalnymi;
- udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej w celu zaspakajania potrzeb w zakresie sportu i różnych form rekreacji;
- utrzymanie oraz rozbudowa własnej bazy sportowo-rekreacyjnej;
- administrowanie i gospodarowanie powierzonym mieniem zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki oraz zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie odrębnymi uregulowaniami.

Realizując swoje statutowe zadania ICSTiR inicjuje, organizuje bądź występuje jako współorganizator szeregu imprez i wydarzeń rekreacyjno-sportowych, skierowanych do zróżnicowanych grup odbiorców. Wśród nich warto wymienić następujące, organizowane w 2016 roku:

- X Regionalny Turniej Badmintonu Olimpiad Specjalnych;
- Ogólnopolski Turniej Koszykówki „Broken Ball”;
- VI Rajd Pływacki Wokół Małego Jezioraka;
- VI Iławski Półmaraton im. Antoniego Gierszewskiego
- Iławska Liga Futsalu
- Korona 3x3
- Iławski Bieg na Dychę „O Puchar Bricomarche”
- Iławskie Czwartki Lekkoatletyczne
- Nocny Bieg na 5 km „O Puchar Eugeniusza Jaremko”
- XLV Regaty Jachtów Turystycznych „O Błękitną Wstęgę Jezioraka”
- Cykl Turniejów Siatkówki Piłkowej „Lato z Beach-Volley”
- Memoriał Benedykta Gaca i Józefa Łobockiego w Piłce Nożnej;
- Ogólnopolskie Regaty Smoczyc Łodzi „O Złote Wiosło Jezioraka”;
- Cykl turniejów, gier i zabaw oraz zajęć rekreacyjno-sportowych w ramach „Wakacji Na Orliku” – Orliki os. Lipowy Dwór oraz os. Lubawskie.

Iławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji pełni funkcję organizatora zawodów w ramach kalendarza Warmińsko-Mazurskiego Szkolnego Związku Sportowego w Olsztynie (szczeble: miejskie, powiatowe, rejonowe, regionalne oraz mistrzostwa województwa); zawodów w ramach kalendarza związków i klubów sportowych; III ligi piłki ręcznej mężczyzn, a także zawodów pływackich w ramach akcji „Iława Pływa”, gier i zabaw organizowanych na pozostających w zarządzie ICSTiR kompleksach boisk „Orlik” na osiedlach Lipowy Dwór i Lubawskie oraz obozów sportowych w okresach wakacji i ferii zimowych.

Zadania w zakresie sportu szkolnego Gmina Miejska Iława realizuje również poprzez placówki edukacyjne na poziomie podstawowym i gimnazjalnym, obsługiwane przez Miejski Zespół Obsługi Szkół i Przedszkoli. Są to następujące:

- Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marii Konopnickiej;
- Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 3 im. Polskich Olimpijczyków;
- Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 4 im. Polskich Podróżników;
- Gimnazjum Samorządowe nr 1 im. Mikołaja Kopernika;
- Gimnazjum Samorządowe nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Polskich Noblistów.

W świetle *Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych w Gminie Miejskiej Łława w roku szkolnym 2014/2015* w szkołach podstawowych i gimnazjach funkcjonowało 10 oddziałów sportowych, do których uczęszczało łącznie 261 uczniów, w tym:

- SSP 2 – 79 uczniów w 3 oddziałach lekkoatletycznych;
- SSP 4 – 27 uczniów w 1 oddziale piłki nożnej i piłki siatkowej;
- GS 1 – 80 uczniów w 3 oddziałach wioślarsko-thriathlonowych;
- GS 2 – 75 uczniów w 3 oddziałach piłki nożnej i piłki siatkowej.

Oprócz programowych lekcji wychowania fizycznego, szkoły miejskie organizują także dodatkowe zajęcia, m.in. ogólnorozwojowe, rekreacji ruchowej, piłki nożnej, pływania, kolarstwa i wioślarstwa. Ponadto aktywnie uczestniczą w działaniach organizowanych przez ICSTiR, a także organizują we własnym zakresie zawody i imprezy o charakterze sportowo-rekreacyjnym (m.in. Gala Sportu w SSP 2, Szkolna Olimpiada Sportowa w SSP 4, Dzień Sportu w GS1, e-spartakiada i Szkolna Gimnazjada Lekkoatletyczna w GS2).

Wszystkie szkoły mogą poszczycić się osiągnięciami sportowymi uczniów:

- SSP 2 – Międzynarodowe Mistrzostwa Polski w Sztafetowych Biegach Przełajowych „Vena International Cross Festiwal” – IV miejsce dziewcząt i VII miejsce chłopców; Mistrzostwa Województwa w Indywidualnych Biegach Przełajowych (I miejsce);
- SSP 3 – Zawody pływackie „Warmia i Mazury Pływają” Mistrzostwa Łławy (III miejsce);
- SSP 4 – Ogólnopolski Turniej Piłki Nożnej o Puchar Tymbarku XV Turniej „Z podwórka na stadion” (I miejsce w województwie i XI miejsce w kraju), Mistrzostwa Województwa w Piłce Siatkowej Dziewcząt „4” (IV miejsce);
- GS 1 – XVII edycja Turnieju Piłkarskiego Coca-Cola Cup 2015 (I miejsce w powiecie, II miejsce w rejonie); zawody i mistrzostwa w wioślarstwie, żeglarstwie, pływaniu i triathlonie (powołanie do Kadry Narodowej Wioślarzy, nominacja do kadry Narodowej Juniorów w żeglarstwie, kwalifikacja do reprezentacji Polski na Mistrzostwach Europy, zakwalifikowanie się na Mistrzostwa Świata i Europy);
- GS 2 – II miejsce w województwie w piłce nożnej chłopców (czerwiec 2016), V miejsce chłopców i VI dziewcząt w województwie w Drużynowych Sztafetowych Biegach Przełajowych (październik 2015).

Warto nadmienić, że w Łławie funkcjonują także szkoły ponadgimnazjalne prowadzone przez Powiat Łławski, tj. Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego w Łławie; Zespół Szkół im. Bohaterów Września 1939 Roku w Łławie oraz Zespół Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Łławie. Ich uczniowie uczestniczą w zajęciach Szkolnych Kół Sportowych, a także odnotowują sukcesy w zawodach na różnych szczeblach. Jednostką organizacyjną Powiatu Łławskiego jest również Międzyszkolny Ośrodek Sportowy, w ramach którego prowadzone są sekcje żeglarskie. W świetle statutu, jako publiczna placówka wychowania pozaszkolnego MOS realizuje w szczególności następujące cele i zadania:

- 1) kształtuje i rozwija uzdolnienia i zainteresowania sportowe, a także nawyki czynnego wypoczynku;
- 2) udostępnia dzieciom i młodzieży szkolnej urządzenia i sprzęt sportowy na zajęcia programowe z kultury fizycznej i sportu;
- 3) zapewnia młodzieży warunki do czynnego i systematycznego uczestnictwa w różnorodnych formach kultury fizycznej;

- 4) prowadzi szkolenia dla szczególnie uzdolnionych uczestników w zakresie żeglarstwa regatowego i turystycznego oraz innych sportów wodnych, a także organizuje inne formy upowszechniania sportów wodnych i turystyki wodnej;
- 5) organizuje i uczestniczy w imprezach sportowych, turystycznych, rekreacyjnych, kulturalno-oświatowych wynikających z planów pracy, kalendarzy imprez sportowych, turystycznych i kulturalnych;
- 6) organizuje obozy szkoleniowe, kondycyjne, półkolonie, kursy podnoszące kwalifikacje dla dzieci i młodzieży szkolnej;
- 7) umożliwia uczestnikom zajęć udział w imprezach sportowych na różnym poziomie od stopnia podstawowego do wyczynu sportowego;
- 8) współpracuje ze szkołami, klasami sportowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie szkolenia dzieci i młodzieży, organizacji imprez i udziału w zawodach sportowych⁴.

W Iławie działa również Zespół Placówek Szkolno-Wychowawczych, będący jednostką Powiatu Iławskiego. W jego ramach funkcjonują m.in. szkoła podstawowa i gimnazjum dla uczniów o niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym; zasadnicza szkoła zawodowa specjalna dla młodzieży z niepełnosprawnością w stopniu lekkim; klasy dla dzieci z autyzmem oraz grupy rewalidacyjno-wychowawcze. Rozwojowi sportu w jej ramach służy działalność Klubu Olimpiad Specjalnych „Radość”, którego członkowie biorą udział w rozgrywkach Olimpiad Specjalnych, a także organizują wydarzenia sportowe, takie jak np. Regionalny Turniej Badmintonu Olimpiad Specjalnych czy Mikołajkowy Dzień Aktywności Motorycznej. Podopieczni placówki objęci są nauką pływania, natomiast ich pozostała aktywność sportowa jest bardzo zróżnicowana (np. piłka nożna, biegi przełajowe, badminton, gimnastyka). W ramach Olimpiad Specjalnych realizują również program sportów zunifikowanych polegający na łączeniu zawodników z niepełnosprawnością intelektualną z ich rówieśnikami w normie intelektualnej, przy czym podstawowym kryterium jest podobny poziom umiejętności w danej dyscyplinie sportowej⁵.

Elementem systemu instytucjonalnego rozwoju sportu w Iławie jest funkcjonująca od 2007 roku Rada Sportu, będąca zespołem o charakterze opiniodawczym i konsultacyjnym Burmistrza Miasta Iławy. Powołana została Zarządzeniem Nr 0151/12/2007 Burmistrza Miasta Iławy z dnia 8 lutego 2007 r. W jej skład wchodzi od siedmiu do dziewięciu członków, powoływanych przez Burmistrza Miasta Iławy na dwuletnią kadencję spośród przedstawicieli lokalnych organizacji i instytucji realizujących zadania w zakresie kultury fizycznej. Do zadań Rady Sportu w Iławie należy opiniowanie w szczególności strategii rozwoju Gminy Miejskiej Iława w zakresie kultury fizycznej; projektu budżetu Gminy Miejskiej Iława w części dotyczącej kultury fizycznej; programów rozwoju bazy sportowej w Iławie; projektów uchwał dotyczących rozwoju kultury fizycznej na terenie Iławy, a także planów imprez sportowych i rekreacyjnych organizowanych na terenie Gminy Miejskiej Iława.

2.3. Kluby i organizacje sportowe

Funkcjonowanie klubów sportowych i innych organizacji zrzeszających osoby zainteresowane poszczególnymi dyscyplinami sportu, stanowi z jednej strony wyraz aktywności sportowo-rekreacyjnej mieszkańców, a z drugiej – warunek zapewnienia możliwości prawidłowego uczestnictwa społeczeństwa w życiu sportowym. Podstawową formą prowadzenia

⁴<http://www.mosilawa.pl/index.php/component/content/category/9-nieprzypisany>.

⁵http://www.zpswilawa.witrynaszkolna.pl/strona=strona_glowna.

działalności sportowej są kluby sportowe, przy czym mogą funkcjonować one jako stowarzyszenia lub fundacje zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym, stowarzyszenia wpisane do ewidencji starosty właściwego ze względu na ich siedzibę, uczniowskie kluby sportowe bądź spółki kapitałowe.

Liczebność i aktywność klubów i innych organizacji działających w obszarze sportu, mających swoją siedzibę w Iławie, należy ocenić wysoko⁶. Na uwagę zasługuje szczególnie duża liczba organizacji szkolnych i międzyszkolnych (19), w tym 16 uczniowskich klubów sportowych. Są to m.in.:

- 1) Klub Olimpijczyka przy Samorządowej Szkole Podstawowej Nr 3 w Iławie,
- 2) Międzyszkolny Klub Sportowy „ZRYW-VOLLEY”,
- 3) Uczniowski Klub Sportowy „BUDOWLANKA” w Iławie,
- 4) Uczniowski Klub Sportowy „GRACJA” Iława,
- 5) Uczniowski Klub Sportowy „IRONMAN” SP 4 Iława,
- 6) Uczniowski Klub Sportowy „PIĄTKA” przy Gimnazjum Samorządowym Nr 2 w Iławie,
- 7) Uczniowski Klub Sportowy – Iławski Klub Kyokushin Karate,
- 8) Uczniowski Koszykarski Klub Sportowy „BASKET” w Iławie,
- 9) Uczniowski Klub Sportowy „Mały Jeziorak”.

Wymienione wyżej kluby charakteryzują się zróżnicowanym profilem działalności. Wśród uprawianych w ich ramach dyscyplin można wskazać m.in. piłkę nożną, piłkę siatkową, koszykówkę, futsal, futbol amerykański oraz taniec. Niejednokrotnie mogą poszczycić się długą historią, tradycjami oraz osiągnięciami. Dla przykładu, MKS „ZRYW-VOLLEY” ma swoje źródła w działalności Szkolnego Koła Sportowego „Zryw Iława”, który funkcjonował od 1946 roku. Jego działalność opiera się na piłce siatkowej i siatkówce plażowej, w ramach których ma już szereg odnotowanych osiągnięć, w postaci czołowych miejsc w Lidze Wojewódzkiej Warmińsko-Mazurskiego Związku Piłki Siatkowej oraz na Mistrzostwach Województwa i Polski⁷.

Jednym z najbardziej rozpoznawalnych iławskich klubów sportowych jest Jeziorak Iława. Powstał w 1945 roku pod nazwą „Związkowy KS Jeziorak Iława”, jako pierwszy klub piłkarski w Mieście po II wojnie światowej. Sukcesy zaczął odnotowywać w latach 80. XX wieku – w sezonach od 1985/86 do 1993/94 pięciokrotnie zdobywał Puchar Polski OZPN Olsztyn i przez pięć sezonów grał w II lidze. W sezonie 1994/1995 doszedł do ¼ Finału Pucharu Polski, natomiast w 2005/2006 zdobył Puchar Polski WMZPN. Obecnie, w efekcie trudnej sytuacji finansowej, klub uczestniczy w rozgrywkach A klasy, już jako ITR Jeziorak Iława. Pomimo, iż jest najbardziej rozpoznawany jako klub piłkarski, rozwija również inne dyscypliny. Obecnie w jego ramach funkcjonują sekcje piłki ręcznej, tenisa stołowego i sztuk walk.

⁶ Wymienione kluby i organizacje na podstawie danych ze stron internetowych: http://www.powiat-ilawski.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=15&Itemid=155 oraz <http://www.sport-ilawa.pl/index.php/using-joomla/extensions/modules/display-modules/weblinks>.

⁷<http://www.zryw-volley.com/>.

Istotnym obszarem działalności lokalnych organizacji sportowych jest wioślarstwo. Działa tu Klub Wioślarski „WIR” w Ławie (w ramach którego funkcjonuje Sekcja Smoczych Łodzi – Drakens Ława), a także Ławskie Towarzystwo Wioślarskie. Wśród organizacji działających w innych dyscyplinach warto wymienić następujące:

- Ławskie Towarzystwo Rekreacyjne ITR,
- Ławski Klub TKKF w Ławie,
- Towarzystwo Tenisa Ziemnego TTZ,
- Strzelecki Klub Sportowy TIG,
- Stowarzyszenie Sportów Wodnych w Ławie,
- Ławski Klub Sportu, Kultury Fizycznej i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących „MORENA” w Ławie,
- Klub Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „WIEŻ” przy Zakładzie Karnym w Ławie,
- Stowarzyszenie Szkoła Pływania „ORKA” w Ławie,
- Liga Obrony Kraju LOK,
- Arrachion MMA Ława,
- Akademia Aikido Kidokan w Ławie,
- 2KOŁA – Klub Turystyki Rowerowej przy PTTK Oddział w Ławie.

Wskazane kluby i organizacje prawdopodobnie nie wyczerpują listy wszystkich podmiotów, które dają mieszkańcom Ławy i innym osobom możliwość uprawiania sportu i działania na rzecz rozwoju określonych jego dyscyplin. Stanowią natomiast wyraz ich liczebności, zróżnicowania oraz dostępności dla osób w różnym wieku, o różnej sprawności organizmu oraz preferujących różne formy aktywności sportowo-rekreacyjnej.

2.4. Infrastruktura sportowo-rekreacyjna

Infrastrukturę sportowo-rekreacyjną w Mieście Ława tworzą obiekty zarządzane przez Ławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji oraz baza sportowa szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

W zarządzie ICSTiR znajdują się obiekty zlokalizowane w różnych częściach Ławy, tj.:

- Hala sportowo-widowiskowa, ul. Niepodległości 11B – obiekt ten posiada pełnowymiarowe boiska i urządzenia do uprawiania piłki ręcznej, piłki siatkowej, piłki nożnej oraz piłki koszykowej; widownię z 1 250 miejscami siedzącymi, salę konferencyjną, siłownię, wypożyczalnię rowerów, salę do aerobiku oraz saunę. Pełni zarazem funkcję siedziby ICSTiR.
- Stadion Miejski, ul. Sienkiewicza 1 – w jego skład wchodzi boisko głównie nawierzchni z trawy syntetycznej o wymiarach 105x68 m, z bieżnią mineralną i urządzeniami lekkoatletycznymi, dwa boiska boczne, siedem kortów tenisowych o nawierzchni ceglanej oraz budynek klubowy z pomieszczeniami administracyjnymi, salą konferencyjną i szatniami. Obiekt może pomieścić 5 tysięcy widzów.

- Plaże miejskie przy ul. Kajki i ul. Chodkiewicza – na pierwszej z wymienionych znajdują się cztery boiska do gry w siatkówkę plażową. W sezonie plaże są strzeżone, obsługiwane przez ratowników Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego.
- Sala gimnastyczna, ul. Asnyka 3B.
- Kompleksy sportowe ORLIK na osiedlach Lipowy Dwór i Lubawskie.
- Baza wioślarska z torami wioślarskimi – obejmuje budynek bazy wraz z siłownią, pomost stanowiący przystań wodną na potrzeby uprawiania wioślarstwa, sprzęt do uprawiania wioślarstwa oraz dwukilometrowy tor treningowy.
- Miasteczko Ruchu Drogowego, zbieg ulic Kościuszki i Szeptyckiego.

Istotnym elementem infrastruktury jest Centrum Turystyczno-Rekreacyjne w Łławie, pozostające w zarządzie ICSTiR. Znajduje się tu basen sportowy o długości 25 metrów, z 6 torami o głębokości od 1,4 do 1,8 m oraz miejscami dla widowni wykorzystywanymi głównie podczas zawodów, pokazów i innych imprez rekreacyjno-sportowych. Dostępny jest również basen rekreacyjny (od 1,0 do 1,3 m głębokości) oraz siłownia.

Bazę sportową szkół tworzą przede wszystkim sale sportowe i przyszkolne boiska, na których odbywają się zajęcia wychowania fizycznego, a także szkolne oraz międzyszkolne imprezy sportowe:

- Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 2 w Łławie – sala sportowa z parkietem przy ul. Andersa 7 o powierzchni 390 m² oraz mały kompleks sportowy zawierający pełnowymiarowe boisko do piłki ręcznej i piłki koszykowej ze sztuczną trawą, dwutorową bieżnię okrężną ze sztuczną trawą, bieżnię prostą sześciotorową do biegu na 60 m, boisko do piłki nożnej oraz skocznnię do skoku w dal;
- Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 3 w Łławie – sala sportowa z parkietem o wymiarach 180,2 m² oraz pełnowymiarowe, asfaltowe boisko do gry w piłkę ręczną i w piłkę koszykową⁸;
- Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 4 w Łławie – sala sportowa z parkietem o wymiarach 10x18 m, zmodernizowane w 2008 r. boisko wielofunkcyjne o wymiarach 50x30 m, bieżnia żużlowa o szerokości od 3,5 do 4,5 m i długości ok. 160 m, bieżnia żużlowa prosta do biegu na 60 m;
- Gimnazjum Samorządowe nr 1 w Łławie – oddana do użytku w 2016 r. sala sportowa; boisko o sztucznej nawierzchni do gry w piłkę ręczną, spełniające także rolę dwóch boisk do piłki koszykowej, bieżnia trzytorowa długość ok. 40 m;
- Gimnazjum Samorządowe nr 2 w Łławie – sala sportowa o wymiarach 42x18 m, jedno boisko asfaltowe, dwa boiska Orlik (trawiaste i tartanowe), bieżnia, skocznia w dal;
- Zespół Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Łławie – sala sportowa o wymiarach 20x9m, aula 30x15 m, hala sportowo-widowiskowa pełnowymiarowa i dwa boiska do siatkówki plażowej;
- Zespół Szkół Ogólnokształcących w Łławie – sala duża o wymiarach 26x15m oraz sala mała 20x9 m;

⁸ Uczniowie szkoły korzystają również z Hali Sportowo-Widowiskowej.

- Zespół Szkół im. Bohaterów Września 1939 Roku w Ławie – dwie sale o wymiarach 30x18 m oraz 24x12 m oraz boisko wielofunkcyjne.

Rozwojowi aktywności sportowo-rekreacyjnej mieszkańców Ławy służą również inne obiekty: siłownie napowietrzne, aleje pieszo-rowerowe o łącznej długości około czterdziestu kilometrów oraz Pumptrack przy ul. Kopernika, służący do ekstremalnej jazdy na rowerze, a także korty tenisowe, nad którymi pieczę sprawuje Towarzystwo Tenisa Ziemi w Ławie.

2.5. Aktywność sportowa mieszkańców

W świetle badania TNS Polska „Aktywność sportowa Polaków”⁹, przeprowadzonego we wrześniu 2015 roku, aktywność fizyczna Polaków przyjmuje rozmiary poniżej średniej osiągniętej przez kraje UE. Okazuje się bowiem, że regularnie (tj. co najmniej 3 razy w tygodniu) sport lub inne aktywności fizyczne uprawia mniej niż jedna trzecia Polaków (32%), przy czym odsetek osób, które nie podejmują takiej aktywności jest podobny.

Aktywność fizyczna jest częściej podejmowana przez mężczyzn, mieszkańców miast i osób do 25 roku życia. Interesujące jest to, że spada ona po ukończeniu 30 lat, natomiast ponownie zaczyna rosnąć po 60 roku życia. Wśród najczęściej podejmowanych aktywności, respondenci badania wskazywali jazdę na rowerze (53%), bieganie (33%) i pływanie (29%), przy czym dyscypliny te są popularne niezależnie od miejsca zamieszkania, wieku czy płci. Istotny czynnik różnicujący rodzaj podejmowanej aktywności sportowej stanowi wiek. Osoby młode częściej skłaniają się ku dyscyplinom sportowym, trzydziestolatkowie korzystają z basenów, siłowni i zajęć fitness, natomiast ludzie starsi wybierają formy rekreacyjne, takie jak spacer, gimnastyka czy nordic walking.

Wybrane dane dotyczące klubów sportowych w Ławie (łącznie z klubami wyznaniowymi i UKS)

Wyszczególnienie	2010	2012	2014
Kluby	11	12	13
Członkowie	1260	830	999
Ćwiczący ogółem	1133	845	943
- w tym mężczyźni	696	488	593
- w tym kobiety	437	357	350
Ćwiczący do lat 18 ogółem	931	637	657
- w tym chłopcy	533	376	386
- w tym dziewczęta	378	261	271

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH BDL GUS.

Dane Głównego Urzędu Statystycznego, agregowane w dwuletnich odstępach czasu, wskazują na spadek liczby członków klubów sportowych w Ławie. W 2014 roku wyniosła ona 999 osób, podczas gdy w 2010 roku o 261 osób więcej. Podobny trend dotyczy ćwiczących w klubach – tu spadek wyniósł 190 osób. Wśród ćwiczących widoczna jest przewaga mężczyzn, którzy w 2014 roku stanowili 62,9% ogółu, a odsetek ten zwiększył się w porównaniu do 2010 roku o 1,5 punktu procentowego. Nieco większy udział w ogóle ćwiczących płęć żeńska ma w przypadku ćwiczących w wieku do 18 lat – tu odsetek chłopców wynosił w 2014 roku 58,8%.

⁹ Badanie zostało zrealizowane we wrześniu 2015 roku, na reprezentatywnej próbie Polaków w wieku od 15 roku życia wzwyż (N=1000).

Szczególnym aspektem rozwoju sportu w Iławie jest aktywność fizyczna osób starszych i niepełnosprawnych. Służy ona nie tylko rehabilitacji ruchowej, zachowaniu bądź poprawie kondycji i wydolności organizmu, profilaktyce chorób oraz przeciwdziałaniu otyłości, ale niejednokrotnie ma również istotne znaczenie w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Istotne jest, aby rozwój sportu uwzględniał szczególne potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych, w tym m.in. likwidował bariery komunikacyjne czy architektoniczne w dostępie do różnych form aktywności fizycznej.

2.6. Działania realizowane przez Miasto na rzecz rozwoju sportu

Władze Gminy Miejskiej Iława aktywnie działają na rzecz rozwoju lokalnego sportu i zwiększania aktywności fizycznej mieszkańców. Sport stanowi jedną z wizytówek Miasta, będąc jedną z form spędzania wolnego czasu oraz realizowania aktywnej turystyki. Przejawem znaczenia sportu i rekreacji dla rozwoju Iławy jest szeroki zakres współpracy z organizacjami pozarządowymi w tym obszarze.

Roczny Program Współpracy Miasta Iławy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2016 przewiduje realizację programu polegającego na zapewnieniu bezpieczeństwa na akwenach wypoczynkowym w okresie letnim mieszkańcom Miasta i osobom przybywającym do niego, prowadzenie zajęć rekreacyjno-sportowych dla dzieci i młodzieży w zakresie tenisa ziemnego, żeglarstwa, wioślarstwa, piłki siatkowej dziewcząt i chłopców, tenisa stołowego i piłki nożnej. Pośrednio działania związane ze sportem mogą wpisywać się również w profilaktykę zachowań ryzykownych poprzez organizowanie dzieciom, młodzieży i dorosłym z grup podwyższonego ryzyka dodatkowych możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwoju zainteresowań, a także wspieranie aktywności osób niepełnosprawnych. Współpraca Miasta z organizacjami może przyjmować zarówno formę finansową w szczególności poprzez powierzanie, wspieranie lub wspólną realizację zadań publicznych bądź pozafinansową o charakterze informacyjnym, organizacyjnym, szkoleniowym i doradczym.

Dotacje przekazane organizacjom pozarządowym w ramach konkursów ofert na realizację zadań w obszarze kultury fizycznej w Gminie Miejskiej Iława w latach 2013-2015

Wyszczególnienie	2013	2014	2015
Liczba zadań	9	9	10
Liczba organizacji	6	7	7
Wartość dotacji	56700	68 000	71 900

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH URZĘDU MIASTA W IŁAWIE.

W latach 2013-2015 Gmina Miejska Iława w ramach otwartych konkursów ofert przekazała organizacjom pozarządowym dotacje na realizację działań w obszarze kultury fizycznej w łącznej wysokości 196 600,00 zł. Zostały z nich sfinansowane działania służące zwiększeniu aktywności fizycznej dzieci i młodzieży, poprawie bezpieczeństwa na akwenach w okresie letnim oraz profilaktyce zachowań ryzykownych, poprzez zajęcia piłki siatkowej, tenisa stołowego, tenisa ziemnego, wioślarstwa, pływania, piłki nożnej, sportów walki i sportów wodnych. Ponadto decyzją Rady Miejskiej udzielano wsparcia finansowego Powiatowi Iławskiemu na szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie żeglarstwa – w okresie 2013-2015 przekazano Międzyszkolnemu Ośrodkowi Sportowemu w Iławie łącznie 58 400,00 zł.

Wyrazem uznania istotnej roli sportu w rozwoju Miasta są stypendia oraz nagrody i wyróżnienia przyznawane przez władze samorządowe zawodnikom osiągnięciem wysokie wyniki w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym. Zasady i tryb przyznawania stypendiów sportowych określa Uchwała nr XIV/152/07 Rady Miejskiej w Łławie z dnia 26 września 2007 r. w sprawie zasad i trybu przyznawania stypendiów sportowych dla zawodników osiągnięciem wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym z późn. zm., natomiast procedurę przyznawania nagród i wyróżnień precyzuje Uchwała nr XVIII/251/07 Rady Miejskiej w Łławie z dnia 19 grudnia 2007 r. w sprawie przyznawania nagród i wyróżnień za osiągnięciem wysokich wyników sportowych we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym z późn. zm.

Wydatki Gminy Miejskiej Łława na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej w latach 2013-2015

Wyszczególnienie	2013	2014	2015
Kalendarz imprez	165 048,67	196 805,73	273 951,19
Stowarzyszenia "Małe"	15 323,64	22 231,61	24 795,11
Sport szkolny	49 616,50	28 477,37	34 901,71
Stypendia i nagrody	55 250,00	66 400,00	60 100,00
Młodzieżowa Piłka Nożna/Ligi Amatorskie/Judo/Piłka ręczna	84 873,93	86 202,67	154 174,48
Razem	370 112,74	400 117,38	547 922,49

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH ICSTIR.

Łączna wartość stypendiów wypłaconych zawodnikom w latach 2013-2015 za osiągnięciem wysokich wyników sportowych we współzawodnictwie międzynarodowym i krajowym wyniosła 128 450,00 zł, wartość nagród z tego samego tytułu dla zawodników wyniosła 30 500,00 zł, a dla trenerów – 22 400,00 zł.

W latach 2013-2015 wydatki na realizację zadań Miasta z zakresu kultury fizycznej wyniosły łącznie 1 318 152,61 zł, przy czym z roku na rok przyjmowały wartości rosnące osiągnięciem w 2015 roku poziom 541 922,49 zł. Połowę wydatków stanowią kwoty związane z kalendarzem imprez – w 2015 roku wydano na ten cel 273 951,19 zł.

Władze Gminy Miejskiej Łława są otwarte na dialog ze środowiskiem sportowym Miasta. Z ich inicjatywy w dniu 3 czerwca 2015 roku odbył się I Łławski Sejmik Sportowy, stanowiący forum debaty nad przyszłością sportu w Mieście, a także platformę współpracy klubów i stowarzyszeń sportowych funkcjonujących na terenie Łławy oraz koordynatorów sportu szkolnego. W jego trakcie przeanalizowano potrzeby dotyczące rozwoju sportu w Mieście oraz sformułowano postulaty, które posłużyły do opracowania *Strategii rozwoju sportu w Mieście Łława na lata 2017-2025*.

Rozwojowi sportu w Mieście Łława sprzyjają inwestycje w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną, polegające na budowie nowych obiektów i modernizacji już istniejących. Jedną z głównych inwestycji w ostatnich latach była budowa Centrum Turystyczno-Rekreacyjnego w Łławie, rozpoczęta w 2009 roku. Została ona zrealizowana w ramach projektu Gminy Miejskiej Łława, współfinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia Mazury 2007-2013, opiewającego na kwotę prawie 16 mln zł brutto¹⁰.

¹⁰Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, oś priorytetowa 2 – Turystyka, Działanie 2.1 Wzrost potencjału turystycznego, Poddziałanie 2.1.3 Infrastruktura sportowo-rekreacyjna (http://basen-ilawa.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=57&Itemid=2).

Istotną inwestycją, podnoszącą rangę Ławy w środowisku sportowym, było również boisko, posiadające certyfikat FIFA 2 STAR, który pozwala na organizację międzynarodowych rozgrywek. W celu realizacji inwestycji, Gmina Miejska Ława pozyskała dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na projekt „Budowy boiska sportowego wraz z drogą dojazdową przy ul. Sienkiewicza w Ławie” w ramach RPO Warmia i Mazury 2007-2013¹¹. Całkowita wartość projektu wyniosła 2 987 244,00 zł, przy czym kwota dofinansowania stanowiła niecałe 64%, natomiast pozostała część pochodziła z budżetu Miasta. Na inwestycję składało się boisko o nawierzchni z trawy syntetycznej, droga dojazdowa z placem manewrowym oraz ciągi piesze wokół płyty boiska.

Dofinansowana ze środków zewnętrznych została też budowa Orlików – koszt powstania kompleksu sportowego przy Gimnazjum nr 2 wyniósł 1,6 mln zł, z czego około 900 tys. zł wydatkowano z budżetu Miasta, natomiast prawie 670 tys. zł pochodziło z Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. W 2014 roku Miasto przeprowadziło inwestycję polegającą na budowie toru rowerowego typu „pumptrack”, finansowaną ze środków własnych w kwocie 100 tys. zł.

¹¹Oś priorytetowa 4– Rozwój, restrukturyzacja i rewitalizacja miast, Działanie 4.2. – Rewitalizacja miast (<http://sport-ilawa.pl/index.php/sztuczne-boisko>).

3. Wizja i misja w zakresie rozwoju sportu

Wizja stanowi pożądaną stan przyszłości, długofalowe wyobrażenie i pozytywny obraz tego, jak w 2025 roku Ława będzie funkcjonować w obszarze sportu. Wyznacza ona zasadnicze ramy, w których mieszczą się dążenia oraz cele lokalnych władz, instytucji publicznych oraz podmiotów niepublicznych zaangażowanych w realizację Strategii.

Wizja rozwoju sportu w Mieście Ława

Ława jest miastem charakteryzującym się pozytywnym klimatem dla sportu, który stanowi jedną ze strategicznych dziedzin rozwoju lokalnego. Aktywność fizyczna, zarówno amatorska uprawiana spontanicznie przez mieszkańców, jak i profesjonalna są niejako wizytówką Miasta, elementem jego pozytywnego wizerunku oraz działań promocyjnych. Podmioty zaangażowane w rozwój sportu, zarówno publiczne jak i niepubliczne, aktywnie ze sobą współpracują.

Dzieci i młodzież aktywnie uczestniczą w życiu sportowym Miasta. Mogą rozwijać swoje sportowe pasje poprzez zajęcia wychowania fizycznego, działalność klubów i organizacji sportowych oraz udział w różnorodnych wydarzeniach służących rozwojowi współzawodnictwa. Mają do dyspozycji nowoczesne i odpowiednio wyposażone sale sportowe oraz wykwalifikowaną kadrę, która pomaga im odkryć i rozwinąć ich potencjał. Dzięki temu młodzi ludzie mogą poszczycić się osiągnięciami sportowymi na szeroką skalę.

Sportowcy wyczynowi w Ławie mają warunki do rozwoju swoich umiejętności, dzięki odpowiedniej infrastrukturze, wykwalifikowanej kadrze trenerskiej oraz dostępnym środkom finansowym. Wyróżniają się osiągnięciami na skalę krajową, europejską, a nawet światową, dzięki czemu promują Ławę jako Miasto z pozytywnym klimatem dla sportu. Chcą tu przyjeżdżać, mieszkać, trenować i rozwijać się. Kluby i organizacje sportowe rozwijają i profesjonalizują swoją działalność, dając szansę wielu uzdolnionym sportowo młodym ludziom na rozwinięcie ich talentów.

Mieszkańcy Ławy, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność czy stan zdrowia, są aktywni fizycznie w miarę ich możliwości. Mają świadomość, że aktywność fizyczna wpływa na ich kondycję, samopoczucie oraz stanowi jeden z istotnych elementów systemu profilaktyki zdrowotnej. Mogą uczestniczyć w różnorodnych, otwartych dla społeczności, wydarzeniach sportowych, rekreacyjnych i promujących aktywność fizyczną. Sami również chętnie włączają się w inicjatywy na rzecz zdrowia i popularyzacji sportu wśród różnych grup społecznych, w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Miasto posiada nowoczesną infrastrukturę sportowo-rekreacyjną, w pełni zaspokajającą potrzeby mieszkańców, klubów sportowych i innych organizacji działających w obszarze sportu oraz lokalnych instytucji. Baza jest stale modernizowana i rozbudowywana w zależności od potrzeb i możliwości, uwzględniając rozwijające się w Mieście dyscypliny sportu oraz rosnące zainteresowanie aktywnością fizyczną.

Założenia wizji rozwoju sportu w Ławie są ambitne, a jednocześnie mają uniwersalny charakter, dlatego perspektywa czasowa jej osiągnięcia wykracza poza okres realizacji Strategii. Ważne jest jednak, że wyraża ona akceptowalny kierunek zmian oraz podstawę do określenia celów strategicznych. W przyszłości może natomiast stanowić dobry punkt wyjścia do ewaluacji oraz aktualizacji założeń dokumentu strategicznego, bez potrzeby przyjmowania zupełnie nowej perspektywy poznawczej.

Dążenie do osiągnięcia nakreślonej wizji, zdeterminowane jest wieloma uwarunkowaniami, na które trzeba zwrócić uwagę. Są to m.in.:

- otwartość terytorium Miasta, które nie stanowi układu zamkniętego, lecz poprzez liczne powiązania z otoczeniem partycypuje w zjawiskach i procesach przyrodniczych, demograficznych, ekonomicznych, politycznych i innych o zasięgu regionalnym, krajowym, a nawet globalnym;
- niepewność otoczenia, będącego źródłem zarówno licznych szans jak i zagrożeń;
- złożoność i współzależność procesów rozwojowych Miasta;
- dysonans pomiędzy ograniczonymi zasobami a potrzebami lokalnymi.

Ponadto należy pamiętać, iż rola władz i jednostek organizacyjnych samorządu w procesie kreowania rozwoju lokalnego jest istotnie ograniczona przez mechanizmy działania aparatu państwowego, takie jak np. centralne stanowienie prawa czy zastrzeżenie części decyzji dla władz ponadlokalnych¹². W tej sytuacji misję, która wyraża nadrzędny cel i sens działań podejmowanych w ramach strategii rozwoju sportu, można sformułować następująco:

Misja samorządu gminnego w zakresie sportu

Gmina Miejska Ława wspiera rozwój sportu poprzez kreowanie korzystnych warunków dla aktywności fizycznej mieszkańców, w tym dzieci, młodzieży i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze względu na wiek, płeć czy niepełnosprawność, a także wzmocnianie sportu profesjonalnego.

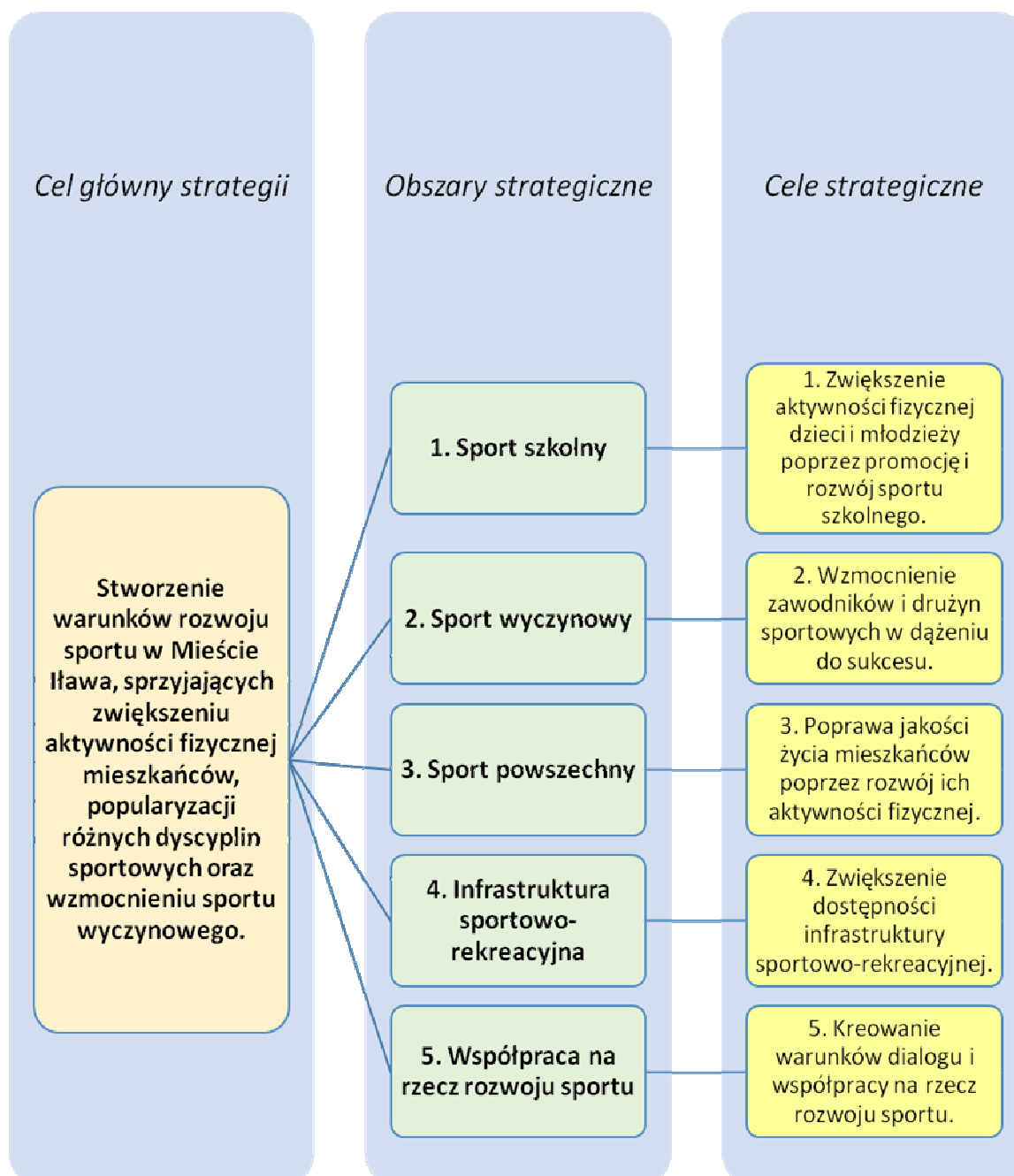
Władze oraz jednostki organizacyjne Miasta realizują misję w partnerskiej współpracy z podmiotami działającymi w obszarze kultury fizycznej oraz mieszkańcami, tworząc jednocześnie warunki do nawiązywania i rozwoju tej współpracy.

Z tak nakreślonej wizji oraz misji samorządu Miasta Ława wynikają cele i kierunki działań, których realizacja przyczyni się do wprowadzenia oczekiwanych zmian w sferze rozwoju sportu.

¹² Por. J. Sołtys, J. Lenzion, *Strategie rozwoju gmin*; www.imp.gda.pl/fileadmin/scitechfound/Publikacje/Cetstra.doc

4. Cele i kierunki działań

Część wdrożeniowa *Strategii rozwoju sportu w Mieście Iława na lata 2017-2025* została usystematyzowana w formie obszarów. Każdy z nich dotyczy innego zagadnienia związanego ze sportem, jednakże są one ze sobą ściśle powiązane i wszystkie służą realizacji wizji i misji funkcjonowania Gminy Miejskiej Iława w zakresie sportu oraz celu głównego strategii.

W ramach każdego obszaru określony został jeden cel strategiczny oraz katalog proponowanych działań, wyznaczający kluczowe, niezbędne kierunki zaangażowania władz samorządu, jednostek organizacyjnych Miasta oraz partnerów lokalnych. Katalog ten ma

charakter otwarty, więc jeżeli w trakcie wdrażania Strategii pojawią się jeszcze inne pomysły wpisujące się w jej cele, to również powinny zostać wzięte pod uwagę.

Działania zaplanowane w ramach Strategii mają w dużej mierze charakter ciągły i wieloetapowy, a ich realizacja będzie odbywać się w jej pełnym horyzoncie czasowym (2017-2025). W związku z tym odstąpiono od opracowania odrębnego, szczegółowego harmonogramu. Zadania strategiczne będą wdrażane w zależności od zdiagnozowanych potrzeb oraz aktualnych możliwości organizacyjnych i finansowych podmiotów zaangażowanych w realizację Strategii.

Obszar 1. Sport szkolny

Kultura fizyczna dzieci i młodzieży stanowi ważny aspekt ich rozwoju. Uprawiana od najmłodszych lat służy kształtowaniu prawidłowych nawyków, utrwalaniu i promocji zdrowego stylu życia, a także profilaktyce poważnych chorób, w tym otyłości, cukrzycy i chorób układu krążeniowego. W wieku szkolnym często można już zdiagnozować predyspozycje młodych ludzi i ich uzdolnienia w określonych dyscyplinach sportowych, co pozwala na podjęcie działań wspierających rozwój ich umiejętności oraz dążenia do uprawiania sportu wyczynowego.

W obszarze sportu szkolnego szczególnie istotne są działania służące zapewnieniu odpowiednich warunków rozwoju aktywności fizycznej w szkołach, promocji sportu wśród dzieci i młodzieży oraz wspierające uczniów wykazujących sportowe uzdolnienia i chęć podejmowania pozalekcyjnej aktywności sportowej.

Cel strategiczny 1.

Zwiększenie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży poprzez promocję i rozwój sportu szkolnego.

Kierunki działań:

- 1) Zapewnienie optymalnych warunków organizacyjnych dla realizacji zajęć wychowania fizycznego w szkołach, poprzez m.in.: współpracę z nauczycielami wychowania fizycznego w zakresie zajęć w-f dla klas I-III nauczania początkowego, organizację oddzielnych zajęć w-f dla dziewcząt i chłopców od klasy IV wzwyż, planowanie max. 2 lekcji w-f dla jednej klasy w ciągu dnia, a także uwzględnianie specyficznych potrzeb uczniów niepełnosprawnych.
- 2) Rozwój i promocja klas sportowych w szkołach miejskich, służących kształceniu dzieci i młodzieży o szczególnych uzdolnieniach sportowych.
- 3) Współpraca z polskimi związkami sportowymi, klubami sportowymi, stowarzyszeniami kultury fizycznej i szkołami wyższymi prowadzącymi studia na kierunku wychowanie fizyczne, w zakresie realizacji programu szkolenia sportowego w klasach sportowych (np. pomoc szkoleniowa, udostępnianie obiektów i urządzeń sportowych oraz tworzenie warunków do udziału uczniów w zawodach krajowych i międzynarodowych).
- 4) Działania służące zachęcaniu dzieci i młodzieży do prowadzenia aktywnego trybu życia, w tym w szczególności: organizacja różnorodnych wydarzeń o charakterze sportowo-rekreacyjnym, skierowanych do dzieci i całych rodzin; promocja i organizacja wolontariatu sportowego, konkursy wiedzy o sporcie, spotkania i lekcje ze znanymi sportowcami, pokazy mistrzów, promocja osiągnięć sportowych uczniów.

- 5) Edukacja rodziców w zakresie znaczenia aktywności fizycznej dla rozwoju dzieci i młodzieży oraz profilaktyki wielu poważnych chorób, poprzez m.in. pogadanki, szkolenia, włączanie ich w organizację wydarzeń sportowych i informowanie o negatywnych konsekwencjach wystawiania nieuzasadnionych zwolnień uczniów z zajęć w-f.
- 6) Promocja wśród młodzieży pozytywnego dopingu, jako czynnika wpływającego na sukcesy i osiągnięcia zawodników, poprzez m.in. spotkania ze znanymi sportowcami, pogadanki, konkursy, udział w kampaniach informacyjnych, uczestnictwo (jako kibice) w ważnych wydarzeniach sportowych itp.
- 7) Organizacja zróżnicowanych form pozalekcyjnej aktywności sportowej uczniów, w tym również niepełnosprawnych, w tym szkolnych kół sportowych, uczniowskich i międzyszkolnych klubów sportowych, a także zajęć ogólnorozwojowych i innych.
- 8) Realizacja zajęć z gimnastyki korekcyjnej w szkołach miejskich w sposób adekwatny do aktualnego zdiagnozowanego zapotrzebowania.
- 9) Integracja uczniów niepełnosprawnych ze środowiskiem szkolnym poprzez sport, m.in. organizację integracyjnych wydarzeń sportowo-rekreacyjnych, realizację programu sportów zunifikowanych, wspólne treningi i sportowe zajęcia pozalekcyjne, akcje i działania promujące sport osób niepełnosprawnych.
- 10) Rozwój współpracy pomiędzy szkołami miejskimi w zakresie optymalnego wykorzystywania szkolnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, wymiany doświadczeń oraz organizacji wspólnych imprez sportowo-rekreacyjnych służących integracji i współzawodnictwu uczniów.

Obszar 2. Sport wyczynowy

Sport wyczynowy, poprzez zawodników i drużyny znane niejednokrotnie nawet na szczeblu międzynarodowym, jest wizytówką Miasta, a także pozytywnym przykładem sukcesu osiąganego ciężką, wieloletnią pracą. Wykreowanie marki w sporcie jest długotrwałym procesem, jednak Ława dysponuje w tym zakresie dużym potencjałem, na który składają się zarówno kluby istniejące od lat, jak i rozwijające nowe dyscypliny i sekcje sportowe. Warto ten potencjał wykorzystywać, jednak wymaga to kompleksowych działań, które zapewnią profesjonalne zaplecze dla sportu wyczynowego. Powinny one być skierowane na wsparcie organizacyjne, merytoryczne i finansowe klubów i organizacji działających w obszarze sportu.

Rozwiązania sprzyjające rozwojowi sportu wyczynowego w długoterminowej perspektywie będą służyć, poprzez sukcesy zawodników i drużyn, promocji Ławy jako Miasta o pozytywnym klimacie dla sportu oraz popularyzacji aktywności fizycznej wśród jej mieszkańców.

Cel strategiczny 2.

Wzmocnienie zawodników i drużyn sportowych w dążeniu do sukcesu.

Kierunki działań:

- 1) Promocja sukcesów osiągniętych przez zawodników i drużyny sportowe poprzez np. informacje o ich osiągnięciach na stronach internetowych (ICSTiR, UM) i biuletynach oraz spotkania bezpośrednie.

- 2) Wsparcie klubów sportowych i organizacji działających w obszarze sportu w zakresie pozyskiwania sponsorów, informowania o możliwych źródłach finansowania działań oraz merytorycznego opracowywania wniosków o dofinansowanie projektów.
- 3) Udzielanie wsparcia finansowego klubom sportowym na realizację celu publicznego związanego z poprawą warunków uprawiania sportu przez członków klubów i/lub zwiększenie dostępności społeczności lokalnej do działalności sportowej prowadzonej przez te kluby, poprzez m.in.:
 - programy szkolenia sportowego;
 - zakup sprzętu sportowego;
 - pokrycie kosztów organizowania zawodów sportowych lub uczestnictwa w tych zawodach;
 - pokrycie kosztów korzystania z obiektów sportowych dla celów szkolenia sportowego;
 - sfinansowanie stypendiów sportowych i wynagrodzenia kadry szkoleniowej,
- 4) Promocja sportu „zakorzenionego” w historii i tradycjach Miasta jako elementu budującego jego tożsamość oraz wizerunek.
- 5) Przyznawanie stypendiów oraz nagród i wyróżnień zawodnikom osiągnięciem wysokie wyniki w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym.
- 6) Organizacja lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich oraz międzynarodowych imprez sportowych, sprzyjających współzawodnictwu na najwyższym szczeblu oraz wymianie doświadczeń między zawodnikami.
- 7) Zapewnienie warunków organizacyjnych funkcjonowania ławskich lig: tenisa stołowego, siatkówki, futsalu i koszykówki, a także promowanie ich w środowisku lokalnym.
- 8) Działania informacyjno-promocyjne w zakresie przeciwdziałania niedozwolonemu dopingowi w sporcie oraz bezpieczeństwa w organizacji imprez sportowych, poprzez m.in. udział w ogólnopolskich kampaniach informacyjnych oraz popularyzację pozytywnych postaw i zasad *fair play*.

Obszar 3. Sport powszechny

Sport stanowi jeden z istotnych aspektów życia społecznego. Szeroko rozumiana aktywność fizyczna sprzyja bowiem wzrostowi poziomu zdrowotności społeczeństwa; służy integracji mieszkańców i włączeniu społecznemu osób z grup zagrożonych marginalizacją ze względu na wiek czy niepełnosprawność; stanowi czynnik wzmacniający relacje w rodzinach oraz współtworzący postawy solidarności, tolerancji i współzawodnictwa opartego na zasadach *fair play*. Aktywność fizyczna przynosi pozytywne skutki zarówno w wymiarze jednostkowym, jak i społecznym. Jej niewystarczający poziom to często skutek braku wolnego czasu, niewykształconego nawyku uprawiania sportu, postrzegania innych form aktywności (np. gry komputerowe, oglądanie telewizji) jako atrakcyjniejsze, niechęci, lenistwa, ale też ograniczeń mentalnych i stereotypów, w świetle których aktywność fizyczna „nie pasuje” bądź „nie przystoi” niektórym osobom.

Ze względu na istotne i długoterminowe korzyści społeczne związane z aktywnością fizyczną lokalnej społeczności warto ją promować i rozwijać, włączając do jej uprawiania coraz szersze kręgi osób oraz przełamując ograniczające ją przekonania.

Cel strategiczny 3.

Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez rozwój ich aktywności fizycznej.

Kierunki działań:

- 1) Działania służące promocji i ułatwianiu godzenia aktywności fizycznej osób dorosłych z nauką i pracą zawodową, poprzez m.in. promocję tworzenia miejsc aktywności fizycznej w miejscach pracy oraz aktywnego transportu w ramach codziennego przemieszczania się (spacer, jazda na rowerze, na rolkach itp.).
- 2) Promocja podejmowania aktywności fizycznej jako sposobu na rodzinne spędzanie czasu, w szczególności poprzez wydarzenia sportowe dla całych rodzin, włączanie rodziców w przygotowywanie i organizację imprez sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, udział w kampaniach promocyjnych.
- 3) Realizacja programów zachęcających osoby starsze i niepełnosprawne do podejmowania aktywności fizycznej dostosowanej do ich potrzeb oraz ograniczeń sprawności, organizacja regularnych zajęć ruchowych i gimnastycznych, a także uwzględnianie aktywności fizycznej w działaniach klubów seniora i innych organizacji wspierających osoby starsze i niepełnosprawne.
- 4) Promocja równego dostępu kobiet i mężczyzn do sportu, poprzez m.in. zapewnienie takiego kryterium w ramach projektów i programów realizowanych w obszarze aktywności fizycznej.
- 5) Działania edukacyjno-promocyjne (np. pogadanki, prelekcje, szkolenia, warsztaty, akcje informacyjne) w zakresie zdrowego stylu życia, w tym np.: znaczenia aktywności fizycznej w profilaktyce poważnych chorób; właściwego odżywiania się; promocji zdrowia; kształtowania zdrowych nawyków; czynników zagrażających zdrowiu takich jak alkohol czy narkotyki.
- 6) Organizacja i promocja wydarzeń sportowo-rekreacyjnych ukierunkowanych na popularyzację aktywności fizycznej oraz masowe uczestnictwo, w tym nawiązujących do historii i tradycji sportowych Miasta, imprez związanych z aktywną turystyką oraz imprez cyklicznych.
- 7) Zwiększanie bezpieczeństwa uczestników imprez masowych, osób korzystających z akwenów oraz obiektów sportowo-rekreacyjnych w Mieście, poprzez m.in. współpracę z właściwymi służbami, w tym przede wszystkim policją, strażą pożarną i wodnym ochotniczym pogotowiem ratunkowym, instalację monitoringu oraz stosowanie możliwych środków ochrony uczestników imprez masowych.

Obszar 4. Infrastruktura sportowo-rekreacyjna

Jedną z podstaw rozwoju sportu i aktywności fizycznej mieszkańców stanowi infrastruktura sportowo-rekreacyjna. Szczególnie ważna jest liczba obiektów, ich lokalizacja, stan techniczny i wyposażenie, zróżnicowanie i dostosowanie do potrzeb lokalnej społeczności oraz klubów i innych organizacji sportowych. Czynniki te wpływają na dostępność infrastruktury, która w dłuższej perspektywie stanowi czynnik rozwoju aktywności fizycznej mieszkańców, sportu wyczynowego oraz sportu szkolnego. W związku z tym, działania

powinny służyć ustawicznemu rozwojowi infrastruktury, rozumianemu jako budowa nowych obiektów, remonty i modernizacja już istniejących, a także ich wyposażanie i doposażanie w specjalistyczny sprzęt sportowy.

Cel strategiczny 4. Zwiększenie dostępności infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

Kierunki działań:

- 1) Rozwój przyszkolnej infrastruktury sportowej, poprzez budowę nowych obiektów, modernizację istniejących i zapewnienie wyposażenia gwarantującego wysoką jakość nauczania oraz organizacji zajęć wychowania fizycznego.
- 2) Promocja wykorzystania szkolnych obiektów sportowo-rekreacyjnych na potrzeby społeczności lokalnej.
- 3) Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej Miasta, uwzględniającej różnorodne preferencje mieszkańców oraz klubów sportowych i organizacji działających w obszarze sportu, w zakresie form aktywności; a także na potrzeby sportu wyczynowego w dyscyplinach o największym potencjale w zakresie upowszechniania aktywności fizycznej lub promocji Miasta.
- 4) Stałe dostosowywanie istniejących obiektów sportowych oraz ich wyposażenia do aktualnych wymogów poszczególnych dyscyplin.
- 5) Wykorzystanie terenów w ogólnodostępnej przestrzeni publicznej z przeznaczeniem na instalację urządzeń służących spontanicznej aktywności fizycznej, dostępnej dla osób w różnym wieku i o zróżnicowanej sprawności organizmu, takich jak np. siłownie napowietrzne, *skateparki* czy stoły do tenisa stołowego.
- 6) Likwidacja barier architektonicznych i komunikacyjnych w dostępie osób o ograniczonej sprawności (np. starszych, niepełnosprawnych) do obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz udziału w wydarzeniach sportowo-rekreacyjnych.
- 7) Opracowanie systemów korzystania z obiektów będących w zarządzie ICSTiR, służących optymalizacji ich wykorzystania, uwzględniających potrzeby mieszkańców Miasta oraz klubów i organizacji sportowych w zakresie treningów, organizacji zawodów oraz imprez sportowo-rekreacyjnych.

Obszar 5. Współpraca na rzecz rozwoju sportu

Realizacja działań służących rozwojowi sportu wymaga zaangażowania i współpracy władz Miasta, różnych instytucji publicznych oraz podmiotów niepublicznych działających w tym obszarze. Ze względu na to, że jest to dziedzina obejmująca szeroki zakres przedsięwzięć, skierowanych do różnych grup odbiorców, szczególnie istotna staje się koordynacja podejmowanych działań, wzajemne informowanie się o planowanych i realizowanych inicjatywach, badanie potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dialog społeczny służący kształtowaniu przyszłości sportu w Mieście.

Cel strategiczny 5. Kreowanie warunków dialogu i współpracy na rzecz rozwoju sportu.

Kierunki działań:

- 1) Diagnoza potrzeb i oczekiwań społecznych, w tym również osób i podmiotów zaangażowanych w obszarze aktywności fizycznej, w zakresie rozwoju sportu, infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, promocji Miasta przez sport itp.
- 2) Koordynacja współpracy samorządu Miasta z klubami i innymi organizacjami działającymi w obszarze sportu, polegająca w szczególności na:
 - konsolidacji środowiska sportowego oraz nawiązywania partnerstw dla realizacji wspólnych przedsięwzięć;
 - inspirowaniu klubów/organizacji do realizacji działalności służącej rozwojowi sportu, w tym programów i projektów w zakresie aktywności fizycznej;
 - wspieraniu klubów i organizacji we wdrażaniu inicjatyw sportowych, w tym na rzecz osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym z tytułu np. niepełnosprawności czy wieku;
 - powołaniu i funkcjonowaniu koordynatora sportu w mieście.
- 3) Regularna organizacja ławskiego Sejmiku Sportowego jako platformy dialogu, wymiany doświadczeń i dyskusji nad przyszłością sportu w Mieście oraz rozwiązaniami sprzyjającymi jego rozwojowi, a także dostosowywanie form jego działalności do zdiagnozowanych potrzeb poprzez m.in. powoływanie zespołów roboczych w określonej tematyce (np. ds. sportu osób niepełnosprawnych i starszych, ds. sportu szkolnego).
- 4) Funkcjonowanie Rady Sportu jako organu konsultacyjnego i doradczego, wyrażającego swoje opinie w sprawach dotyczących sportu w Mieście oraz aktywnie współpracującego w kreowaniu warunków na rzecz jego rozwoju.
- 5) Podejmowanie, na dostępnych przestrzeniach dialogu, tematyki aktywności fizycznej mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem sportu osób niepełnosprawnych i starszych.
- 6) Uwzględnianie obszaru aktywności fizycznej, w tym na rzecz włączenia społecznego oraz profilaktyki zachowań ryzykownych, w ramach programu współpracy z organizacjami pozarządowymi, a także zagospodarowanie środków na dotacje dla organizacji pozarządowych na realizację zadań publicznych w tym zakresie oraz dofinansowanie wkładu własnego do projektów, na które środki organizacje pozyskały ze źródeł zewnętrznych.
- 7) Współpraca władz Miasta z samorządem Powiatu ławskiego w zakresie tworzenia klas sportowych w szkołach średnich znajdujących się na terenie ławy, służąca możliwości łączenia nauki i uprawiania sportu przez młodych ludzi bez konieczności wyjazdu z Miasta.
- 8) Nawiązywanie przez władze Miasta oraz podmioty publiczne i niepubliczne działające w obszarze sportu partnerskiej współpracy z innymi podmiotami krajowymi, a także współpracy międzynarodowej służącej rozwojowi aktywności fizycznej mieszkańców, wzmocnieniu zawodników i drużyn sportowych, zwiększeniu kompetencji kadry trenerskiej oraz wymianie doświadczeń poprzez np. wizyty studyjne i wspólne szkolenia.
- 9) Organizacja oraz udział przedstawicieli podmiotów działających w obszarze sportu w lokalnych, regionalnych, krajowych i międzynarodowych konferencjach, seminariach i debatach w celu nabywania wiedzy i kompetencji służących rozwojowi sportu.

5. Zarządzanie realizacją Strategii

5.1. Pomioty realizujące

Zasadniczą rolę w zakresie planowania oraz podejmowania decyzji strategicznych w ramach *Strategii rozwoju sportu w Mieście Ława na lata 2017-2025* będą odgrywały władze Gminy Miejskiej Ława – Burmistrz Miasta Ławy oraz Rada Miejska w Ławie. Instytucją odpowiedzialną za jej wdrażanie oraz koordynację działań będzie natomiast Ławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji, do zadań którego będą należały w szczególności:

- czynności operacyjne – ustalanie z interesariuszami bieżących potrzeb, podziału zadań i odpowiedzialności;
- czynności monitorujące – regularny monitoring poziomu osiągnięcia celów i rezultatów oraz zakresu zrealizowanych działań;
- czynności informacyjno-konsultacyjne – przekazywanie władzom Miasta, lokalnym partnerom i instytucjom współpracującym oraz mieszkańcom informacji na temat stanu wdrożenia Strategii, a także pozyskiwanie informacji zwrotnej w tym zakresie;
- czynności wnioskodawcze – przedkładanie władzom Miasta oraz lokalnym partnerom stosownych wniosków oraz rekomendacji dotyczących decyzji i działań korygujących wdrażanie Strategii oraz aktualizacji dokumentu.

Realizacja zaplanowanych w Strategii kierunków działań wymaga zaangażowania również innych instytucji, w tym przede wszystkim jednostek organizacyjnych Miasta, ale także innych instytucji i podmiotów niezależnych organizacyjnie. Wśród nich należy wskazać przede wszystkim Urząd Miasta Ławy, placówki edukacyjne gminne i powiatowe, Radę Sportu, kluby sportowe i organizacje pozarządowe działające zarówno w obszarze sportu, jak i innych obszarach, ale podejmujące działania na rzecz rozwoju sportu i aktywności fizycznej różnych grup społecznych.

Zarządzanie realizacją Strategii powinno być systemowe, elastyczne i otwarte na zmieniające się uwarunkowania, ponieważ jest ona planem dostosowanym do dynamicznych czynników zewnętrznych i wewnętrznych, jednak w taki sposób, aby tam gdzie to możliwe, kształtować rzeczywistość społeczną w oparciu o wizję pożądaných zmian.

5.2. Główne założenia monitoringu

Monitoring stanowi proces regularnego gromadzenia i analizowania informacji ilościowych oraz jakościowych, służący odpowiedzi na pytania takie jak: „Co zostało zrobione?”, „Kiedy to zostało zrobione?” i „Jak to zostało zrobione?”. Dzięki monitoringowi można uchwycić różnice pomiędzy założeniami planu strategicznego a ich faktycznym wykonaniem, w dwóch zasadniczych obszarach: rzeczowym i finansowym:

- 1) rzeczowym (merytorycznym) – dotyczącym postępu realizacji działań pod względem osiągniętych efektów oraz terminowości wykonania;
- 2) finansowym – obejmującym zarządzanie środkami, przede wszystkim pod kątem efektywności wydatków.

Monitoring realizacji *Strategii rozwoju sportu w Mieście Ława na lata 2017-2025* będzie prowadzony nie rzadziej niż w okresach dwuletnich, za każde dwa zakończone lata kalendarzowe jej wdrażania. Przedmiotem monitoringu będą wskaźniki, oparte na

obiektywnych dowodach obrazujących stan założonych działań oraz osiągniętych rezultatów i celów. Odnoszą się one do kierunków niezbędnych działań, które zostały przyporządkowane poszczególnym obszarom Strategii i określonym w ich ramach celom strategicznym.

Katalog wskaźników, służących monitoringowi Strategii, został określony poniżej. Należy jednak zaznaczyć, iż ma on charakter otwarty. Jeżeli w procesie monitoringu zostanie zidentyfikowana potrzeba zmiany jego zakresu, możliwe jest wprowadzenie zmian i uzupełnień bez konieczności aktualizacji dokumentu – o ile będą one służyły lepszemu rozpoznaniu efektów wdrażania Strategii. Stosowną decyzję w tym zakresie podejmie Dyrektor ICSTiR.

Uwaga ogólna: wskaźniki dotyczące liczby osób, w miarę możliwości i dostępności danych, powinny być przedstawiane w podziale na płeć.

Cel strategiczny 1.
Zwiększenie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży poprzez promocję i rozwój sportu szkolnego.

- 1) Liczba uczniów uczęszczających na zajęcia wychowania fizycznego w szkołach miejskich.
- 2) Liczba uczniów uczęszczających na sportowe zajęcia pozalekcyjne (z podziałem na rodzaj zajęć).
- 3) Liczba klas sportowych w szkołach miejskich.
- 4) Liczba uczniów uczęszczających do klas sportowych.
- 5) Liczba uczniów uczęszczających na zajęcia z gimnastyki korekcyjnej.
- 6) Liczba imprez sportowo-rekreacyjnych organizowanych przez szkoły, w tym liczba imprez, będących wspólnymi przedsięwzięciami co najmniej dwóch szkół.

Uwaga: wskaźniki odnoszące się do liczby uczniów, jeżeli jest taka możliwość, powinny być przedstawiane z uwzględnieniem liczby uczniów niepełnosprawnych.

Cel strategiczny 2.
Wzmocnienie zawodników i drużyn sportowych w dążeniu do sukcesu.

- 1) Liczba funkcjonujących organizacji w obszarze sportu, w tym klubów sportowych i UKS-ów.
- 2) Liczba zawodników trenujących w sekcjach sportowych.
- 3) Liczba zawodników, którym przyznano stypendia, nagrody lub wyróżnienia.
- 4) Wartość wypłaconych stypendiów i nagród dla zawodników.
- 5) Liczba funkcjonujących lig/liczba zawodników.

Cel strategiczny 3.
Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez rozwój ich aktywności fizycznej.

- 1) Liczba zorganizowanych otwartych imprez sportowo-rekreacyjnych.
- 2) Liczba inicjatyw na rzecz aktywności fizycznej osób starszych.
- 3) Liczba inicjatyw na rzecz aktywności fizycznej osób niepełnosprawnych.
- 4) Liczba inicjatyw edukacyjno-promocyjnych w zakresie zdrowego stylu życia.

- 5) Liczba uczestników wydarzeń wymienionych w punktach 1-4.

**Cel strategiczny 4.
Zwiększenie dostępności infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.**

- 1) Liczba wybudowanych, zmodernizowanych, wyposażonych i doposażonych obiektów przyszkolnej infrastruktury sportowej.
- 2) Liczba wybudowanych, zmodernizowanych, wyposażonych i doposażonych obiektów sportowo-rekreacyjnych.
- 3) Liczba nowopowstałych i zmodernizowanych urządzeń w ogólnodostępnej przestrzeni publicznej.
- 4) Liczba obiektów sportowo-rekreacyjnych, w których zlikwidowano bariery architektoniczne w dostępie osób o ograniczonej sprawności.

**Cel strategiczny 5.
Kreowanie warunków dialogu i współpracy na rzecz rozwoju sportu.**

- 1) Liczba zorganizowanych Iławskich Sejmików Sportowych/liczba uczestników.
- 2) Liczba opinii wyrażonych przez Radę Sportu w sprawach dotyczących sportu w Mieście.
- 3) Liczba klas sportowych w szkołach średnich utworzonych w wyniku działań samorządu Miasta.
- 4) Liczba klubów i organizacji sportowych, które uzyskały wsparcie ze strony samorządu Miasta, w tym wsparcie finansowe.
- 5) Wartość dotacji przekazanych organizacjom na realizację zadań publicznych w obszarze kultury fizycznej oraz dofinansowanie wkładu własnego do projektów.
- 6) Liczba podmiotów krajowych i międzynarodowych, z którymi podjęto partnerską współpracę w obszarze sportu.

Raporty z monitoringu powinny zawierać w szczególności:

- opis uwarunkowań i przebieg procesu monitorowania Strategii;
- ocenę wpływu uwarunkowań zewnętrznych, np. zmian prawa, procesów ekonomicznych czy zjawisk społeczno-kulturowych, na aktualność założeń Strategii;
- prezentację obszarów i celów Strategii, zrealizowanych wskaźników wdrażania, a także opis zrealizowanych działań pod względem jakościowym i ilościowym;
- wnioski i rekomendacje.

Zaleca się, aby raporty z monitoringu były opracowywane do końca czerwca roku następującego po okresie sprawozdawczym, a następnie przedkładane Burmistrzowi Miasta Iławy i Radzie Miejskiej w Iławie.

6. Główne źródła finansowania

Planowanie finansowe w zakresie przedsięwzięć określonych w *Strategii rozwoju sportu w Mieście Ława na lata 2017-2025* stanowi poważne wyzwanie ze względu na szeroki zakres tematyczny dokumentu oraz długi okres jego obowiązywania. Korzystanie natomiast ze środków pochodzących z programów pomocowych wiąże się z incydentalnością wsparcia ze względu na ich konkursowy charakter. Dynamicznie zmieniająca się rzeczywistość, w tym zewnętrzne uwarunkowania prawne i ekonomiczne, powodują, że określenie w momencie tworzenia Strategii wysokości środków potrzebnych do realizacji jej zadań (zarówno po stronie dochodów jak i wydatków) staje się niemożliwe i niecelowe. Dlatego też w tym miejscu zaprezentowane zostaną wybrane potencjalne źródła finansowania działań, natomiast adekwatne do faktycznych potrzeb kosztorysy będą tworzone w momencie planowania i aktualizacji budżetu Gminy Miejskiej Ława.

Realizacja kierunków działań zaplanowanych w *Strategii rozwoju sportu w Mieście Ława na lata 2017-2025* będzie wymagała poszukiwania i wykorzystania różnych źródeł finansowania. Zasadniczo można je podzielić na trzy główne grupy: środki krajowe dostępne na poszczególnych szczeblach samorządu i z budżetu państwa; granty i środki prywatne oraz środki unijne.

Główne źródła finansowania działań Strategii

Podstawowym źródłem finansowania zadań zaplanowanych w Strategii, przede wszystkim w zakresie działań statutowych realizowanych przez jednostki organizacyjne, jest budżet Gminy Miejskiej Ława. Środki z niego pochodzące przeznaczone są m.in. na inwestycje w obiekty sportowe, wsparcie sportu szkolnego, wsparcie sportu wyczynowego, stypendia, nagrody i wyróżnienia, a także wsparcie organizacyjne, promocyjne i finansowe wydarzeń sportowych odbywających się na terenie Miasta. Pewien zakres działań jest ponadto możliwy do realizacji komplementarnie lub nawet wspólnie przez Samorząd Miasta, Powiatu Ławskiego, Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz inne JST – na podstawie zawieranych pomiędzy nimi porozumień.

Istotnym źródłem dofinansowania zadań w zakresie rozwoju sportu są środki Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej¹³, będącego funduszem celowym ministra właściwego ds. kultury fizycznej. Przeznacza się je w formie dotacji na dofinansowanie:

- 1) zadań inwestycyjnych – poprzez program inwestycji o szczególnym znaczeniu sportu, program rozwoju regionalnej infrastruktury sportowej oraz inne programy inwestycyjne;
- 2) zadań z zakresu rozwijania sportu i aktywności fizycznej – poprzez programy dotyczące wspierania przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych; wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych; prowadzenia działalności wspierającej i kontrolnej w zakresie sportu dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych oraz zadań określonych w przepisach o zdrowiu publicznym w zakresie aktywności fizycznej.

Zadania w zakresie sportu szkolnego mogą być finansowane także ze środków Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów¹⁴. W jego ramach można pozyskać dofinansowanie zajęć sportowych dla uczniów, prowadzonych przez klub sportowe działające w formie stowarzyszenia oraz inne organizacje pozarządowe, które w ramach swojej statutowej działalności realizują zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, a także organizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Ministerstwo Sportu i Turystyki udziela również dotacji z budżetu państwa poprzez otwarte konkursy ofert w ramach programów przypisanych poszczególnym kategoriom sportu, np. na realizację zadań z zakresu upowszechniania sportu różnych grup społecznych i środowiskowych oraz zadań z zakresu sportu wyczynowego osób niepełnosprawnych.

Działania związane z aktywnością fizyczną i rekreacją mogą być dofinansowane również z Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020 – w jego ramach można uzyskać dotacje na działania służące poprawie jakości i poziomu życia osób starszych dla godnego starzenia się poprzez aktywność społeczną, w które wpisują się również działania służące poprawie zdrowia i kondycji fizycznej seniorów. Pewne przedsięwzięcia mogą być również dofinansowane z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020 – jest to instrument służący rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego oraz wzmocnieniu roli trzeciego sektora w realizacji zadań publicznych. W jego ramach bezpośrednio mogą być finansowane działania w obszarze sportu w środowisku lokalnym oraz rozwoju dzieci i młodzieży poprzez aktywność fizyczną i sport.

Oba wskazane wyżej źródła finansowania działań dostępne są dla organizacji pozarządowych, podobnie jak druga grupa źródeł, jaką są środki i granty prywatne pochodzące z fundacji, od sponsorów, z 1% podatku dla organizacji pożytku publicznego, a także z darowizn, zbiórek publicznych i innych. Oznacza to, że realizacja części działań zaplanowanych w Strategii będzie wiązała się z pozyskiwaniem środków przez kluby i organizacje działające w obszarze kultury fizycznej, samodzielnie, w partnerstwie z Miastem bądź przy wsparciu merytorycznym i/lub finansowym przez Miasto w zakresie realizowanych

¹³ Warunki uzyskiwania dofinansowania z Funduszu określa rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie przekazywania środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (Dz.U. z 2015 r., poz. 2252)

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie przekazywania środków z Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów (Dz.U. z 2015 r., poz. 2222).

projektów. Nieodzowna będzie więc współpraca i generowanie potencjału w postaci partnerstw na rzecz rozwoju sportu.

Wsparcie działań z zakresu rozwoju sportu mogą stanowić również Fundusze Europejskie, dostępne w ramach perspektywy obejmującej lata 2014-2020, stanowiące trzecią grupę środków. Należy jednak zauważyć, że Umowa Partnerstwa przyjęta w dniu 23 maja 2014 r. przez Komisję Europejską definiuje obszary interwencji jedynie w sposób pośredni związane ze sportem i aktywnością fizyczną, takie jak np. zdrowie i włączenie społeczne.